A Guide

TO

Mecmillan's Readers

Primer II.

મેકમીલન રીડર પ્રાઇમર બીજાના અર્થ.

(અર્થ, તરજુમો તથા સમજુતી સાથે).

Published and sold by

Ranchhodlal Motilal.

Bookseller and Publisher

Richey Road.—AHMEDABAD

આવૃત્તિ ૧ લી   પ્રત ૧૨૦૦   સને ૧૯૧૫

Printed by Shankerrai Amritrai at The Gnan Mandir Printing press.—Sankedisheri Road-**Ahmedabad.**

Rs 0-4-0

A Guide.

TO

Macmillan's New English Readers.

Primer II.

1.

My Father–માય્ ફાધર્–મ્હારા પિતા.

Who–હુ–કોણ ? Works–વર્ક્સ–કામ કરે છે.

Hard–હાર્ડ–સખત. For–ફૉર્–માટે.

Me–મી–મને. For me–ફૉર્ મી–મ્હારા માટે.

Who works hard for me?–હુ વર્કસ હાર્ડ ફૉર મી–મ્હારા માટે કોણ સખત કામ કરે છે.

Takes–ટેઈક્સ–લે છે. To take–ટુ ટેઈક્–લેવું એ ક્રીયાપદનું ત્રીજા પુરૂષ એકવચનનું વર્તમાન કાળનું રૂપ Takes થાય છે.

Care–કેર્–સંભાળ. Of me–ઑફ્ મી–મ્હારી.

Takes care of me–ટેઈક્સ કેર્ ઑફ્ મી–મ્હારી સંભાળ લેછે.

To take care of–ટુ ટેઈક્ કેર ઑફ્–ની સંભાળ લેવી.

My–માય–મ્હારૂં.

Best–બેસ્ટ–સૌથી વધારે સારૂં. Good–ગૂડ–સારૂં Better–

Friend-ફ્રેન્ડ-મિત્ર, ભાઇબંધ. [બેટર-વધારે સારૂં.
My best friend-માય બેસ્ટ ફ્રેન્ડ-મ્હારો સૌથી સારો મિત્ર.
Father-ફાધર્-પિતા-બાપ. To love-ટુ લવ-ચાહવું.
I love-આઇ લવ્-હું ચાહું છું. Loves-લવ્ઝ્-ચાહે છે.
My father loves me-માય ફાધર્ લવ્ઝ મી-મ્હારો બાપ મ્હને ચાહે છે.

2.

Mother At Home-મધર્ ઍટ્ હોમ-ઘરમાં મા.

Gone-ગૉન્-ગયેલ, ગયેલા. (ભુત કૃદંત)
To go-ટુ ગો'-જવું. Went-વેન્ટ્-ગયો. ગયા (ભૂતકાળ)
Gone-ગૉન્-ગયેલા.
Has gone-હૅઝ્ ગૉન્-ગયેલો છે, ગયેલા છે.
Father has gone-ફાધર્ હૅઝ્ ગૉન્-પિતા (બાપ) ગયેલા છે.
His-હીઝ્-તેનું. Work-વર્ક-કામ,
His work-હીઝ્ વર્ક-તેનું કામ.
To his work-ટુ હીઝ્ વર્ક-તેના કામે.
Two-ટુ-બે.
Boys-બોયઝ્-છોકરા. Boy-બોય-છોકરો.
The two boys-ધિ ટૂ બોયઝ્-બે છોકરા.
Have gone-હેવ્ ગૉન્-ગયેલા છે, ગયા છે.

To School–ટુ સ્કૂલ–નિશાળે.
To go to school–ટુગો'ટુ સ્કૂલ–નિશાળે જવું.
The two boys have gone to School–ધિ ટુ બોયઝ હેવ ગૉન ટુ સ્કૂલ–બે છોકરા નિશાળે ગયા છે.
Three–થ્રી–ત્રણ.
Little–લિટલ્–ન્હાની, ન્હાનું.
Girls–ગર્લ્સ–છોકરીઓ, છોડીઓ. Girl–ગર્લ્–છોડી.
Are–આર્–છે.
At home–ઍટ્ હોમ્–ઘેર. Home–હોમ્–ઘર.
Mother–મધર્–મા.
Too–ટૂ–વળી, પણ.
Is–ઇઝ્–છે.
Here–હિઅર્– અહિંયા, અહીં.
They–ધે'–તેઓ.
They are–ધે'આર્–તેઓ છે.
In–ઇન્–માં, અંદર.
Picture–પિક્ચર્–ચિત્ર.

In the picture–ઇન્ ધિ પિક્ચર–ચિત્રમાં.
Here they are in the picture–હિઅર ધે' આર્ ઇન્ ધિ પિક્ચર્–તેઓ અહીં ચિત્રમાં છે; તેઓ આ ચિત્રમાં છે.
What–વૉટ્–શું ?
They are doing–ધે આર્ ડુઇંગ–તેઓ કરે છે.
Doing–ડુઇંગ–કરતાં. To do–ટુ ડુ–કરવું. એ ક્રીયાપદનું વર્તમાન કૃદંતનું રૂપ Doing–ડુઇંગ–થાય છે.
Are doing–આર્ ડુઇંગ–કરે છે.
Are they doing–આર્ ધે ડુઇંગ–તેઓ કરે છે ?

સૂચના–પ્રશ્ન પૂછવા માટે અંગ્રેજીમાં ક્રીયાપદ કર્ત્તાની પહેલાં મુકવું પડે છે.

What are they doing–વૉટ આર્ ધે ડુઈંગ–તેઓ શું કરેછે?

To teach–ટુ ટીચ્–શીખવવું.

Teaching–ટીચિંગ્–શીખવતી. (વર્તમાન કૃદંત)

Is teaching–ઇઝ ટીચિંગ્– શીખવે છે.

Her–હર–તેણીના, તેના.

Her little girls–હર્ લિટલ ગર્લ્સ–તેણીની ન્હાની છોકરીઓને.

To write–ટુ રાઇટ્–લખવા, લખવાને, લખવાનું.

Mother is teaching her little girls to write–મધર્ ઇઝ્ ટીચિંગ્ હર લિટલ ગર્લ્સ ટુ રાઇટ–મા તેણીની નાની છોકરીઓને લખવાનું શીખવે છે.

All–ઑલ–બધી; સઘળી.

Are sitting–આર્ સિટિંગ્–બેઠેલી છે.

Sitting–સિટિંગ્–બેઠેલી, બેસતી.

To sit–ટુ સિટ્–બેસવું. આ ક્રીયાપદનું વર્તમાન કૃદંતનું રૂપ Sitting થાય છે. સૂચના–ઈંગ્રેજીમાં વર્તમાનકૃદંતનો પ્રત્યય ing છે અને ક્રિયાપદને છેડે તે પ્રત્યય લગાડતા પહેલાં જો ક્રીયાપદનો છેલ્લો અક્ષર વ્યંજન હોય અને છેલ્લાના પહેલાંનો અક્ષર સ્વર હોય તો છેલ્લો વ્યંજન બેવડાવવો અને પછી ing પ્રત્યય ઉમેરવો.

They are all sitting–ધે આર્ ઑલ સિટિંગ્–તેઓ બધાં બેઠેલાં છે.

On–ઑન–ઉપર A mat–એ મૅટ–સાદડી.

On a mat–ઑન એ મૅટ–સાદડી ઉપર. One–વન–એક.

Is putting–ઇઝ પુટિંગ–મૂકે છે.

Putting–પુટિંગ–મૂકતી. To put–ટુ પુટ–મૂકવું. આ ક્રિયાપદનું વર્તમાનકૃદંતનું રૂપ Putting–પુટિંગ થાય છે.

Elowers–ફ્લાવર્સ–ફૂલ, ફૂલો. (બહુવચન).

Elower–ફ્લાવર્–ફૂલ. (એકવચન). String–સ્ટ્રીંગ–દોરી.

One is putting flowers on a string–વન ઇઝ પુટિંગ ફ્લાવર્સ ઑન એ સ્ટ્રીંગ–એક (છોડી) દોરી ઉપર ફૂલ મૂકે છે; એક છોડી દોરીમાં ફૂલ પરોવે છે.

Other–અધર્–બીજી.

The other two girls–ધિ અધર્ ટૂ ગર્લ્સ–બીજી બે છોકરીઓ.

Are writing–આર્ રાઇટિંગ–લખે છે.

To write ટુ રાઇટ–લખવું. આ ક્રીયાપદનું વર્તમાન કૃદંત Writing–રાઇટીંગ–લખતી; લખતાં–થાય છે.

Books–બુક્સ–ચોપડીઓ (બહુવચન).

Book–બુક–ચોપડી. (એકવચન).

Is holding–ઇઝ હોલ્ડીંગ–પકડે છે; પકડેલો છે; ઝાલેલો છે; ઝાલે છે.

To hold–ટુ હોલ્ડ–પકડવું, ઝાલવું, ધરવું. આ ક્રિયાપદનું વર્તમાન કૃદંતનું રૂપ Holding–હોલ્ડીંગ–પકડતી–પકડતાં થાય છે.

Mother is holding–મધર્ ઇઝ હોલ્ડીંગ–માએ પકડ્યો છે; માએ ઝાલ્યો છે.

A fan-એ ફૅન-પંખો.

Hand-હૅન્ડ-હાથ.

In her hand-ઇન હર્ હન્ડ-તેણીના હાથમાં; તેના હાથમાં; પોતાના હાથમાં.

Mother is holding a fan in her hand-મધર ઇઝ્ હોલ્ડીંગ એ ફૅન ઇન હર હેન્ડ-માએ પોતાના હાથમાં પંખો ઝાલ્યો છે.

She-શી-તેણી.

She has-શી હૅઝ્-તેણીને છે, તેણીની પાસે છે.

A necklace-એ નેકલેઇસ-કંઠી, સાંકળી. માળા.

Round-રાઉન્ડ-આસપાસ.

Neck-નેક-ગળું.

Round her neck-રાઉન્ડ હર્ નેક-તેણીના (પોતાના) ગળાની આસપાસ.

She has round her neck-શી હેઝ્ રાઉન્ડ હર્ નેક-તેણીના ગળાની આસપાસ છે.

She has a necklace round her neck-તેણીના ગળાની આસપાસ કંઠી છે.

Ear-rings-ઇઅરરીંગ્ઝ્-કાનની વાળી, કાનનાં એરીંગ.

Ears-ઇઅર્સ-કાન (બહુવચન).

Ear-ઇઅર્-કાન (એકવચન).

Have-હેવ્-ને છે.

The girls have-ધિ ગર્લ્સ હેવ્-છોડીઓને છે.

3.

Baby-બે'બિ-બાળક.

See-સી-જોઉં છું. To see-જોવું.
I see-આઇ સી-હું જોઉં છું.
A baby-એ બે'બિ-બાળક.
Child-ચાઇલ્ડ-બાળક, છોકરૂં.
Where-વ્હે'ર્-ક્યાં ?
Where is the baby-વ્હે'ર્ ઇઝ ધિ બે'બિ-બાળક ક્યાં છે ?
There-ધે'ર્-ત્યાં.
She is sitting-શી ઇઝ સિટિંગ-તે બેઠું છે.
Table-ટે'બલ્-મેજ.
On a table-ઑન એ ટે'બલ્-મેજ ઉપર.
Can-કૅન-શકવું.
I can see-આઇ કૅન સી-હું જોઈ શકું છું.
Large-લાર્જ-મ્હોટો.
A large fan-મ્હોટો પંખો.
Behind-બિહાઇન્ડ-પાછળ.
Behind the baby-બિહાઇન્ડ ધિ બેબિ-બાળક પાછળ.
She is sitting-શી ઇઝ સિટિંગ-તે બેઠું છે.
Close-ક્લો'ઝ-પાસે, નજીક.
Close to-ક્લો'ઝ ટુ-ની નજીક.
Close to it-ક્લો'ઝ ટુ ઇટ્-તેની નજીક.
In front of-ઇન ફ્રન્ટ ઑફ્-ની આગળ.

In front of it-ઇન્ ફ્રન્ટ્ ઑફ્ ઇટ્-તેની આગળ.
Is looking-ઇઝ્ લુકિંગ્-જુએ છે.
To look-ટુ લુક્-જોવું.
Looking-લુકિંગ્-જોતું (વર્તમાન કૃદંત)
At-ઍટ્-તરફ.
At you-ઍટ્ યુ-તમારા તરફ.
And-ઍન્ડ્-અને.
At you and me-ઍટ્ યુ એન્ડ મી-મ્હારા અને તમારા તરફ.
Will-વિલ-ભવિષ્યકાળ બનાવવા માટે અંગ્રેજીમાં વપરાતું સહાયકારક ક્રીયાપદ.
To fall-ટુ ફૅાલ-પડવું.
To fall off-ટુ ફૅાલ ઑફ્-પડીજવું.
Off the table-ઑફ્ ધિ ટેબલ-ટેબલ (મેજ) ઉપરથી.
Will fall-વિલ ફૅાલ-પડશે.
Will she not fall? વિલ શી નૉટ ફૅાલ? તે પડશે નહીં ?
Oh no-ઑાહ નો- અરે ના.
Safe-સેઇફ્-સહી સલામત. Give-ગિવ્-આપવું.
May I give her? મે' આઇ ગિવ હર્? હું તેણીને આપું?
A cup-એ કપ-પ્યાલું.
Milk-મિલ્ક્-દુધ. Yes-યસ-હા.
She may have-શી મે'હેવ્-તેણીને (તેને) ભલે મળે.
Something-સમથીંગ્-કંઇક.
Round-રાઉન્ડ્-ગોળ, આસપાસ.

What is it—વૉટ ઇઝ્ ઇટ—તે શું છે?
Bangle—બૅન્ગલ્—બંગડી.
Each—ઇચ્-દરેક.   Wrist—રિસ્ટ—હાથનું કાંડું; કાંડું.
On each wrist—ઑન ઇચ્ રિસ્ટ—દરેક હાથે; દરેક કાંડે.
An anklet—એન્ ઍન્કલેટ-તોડો, તોડી, કલ્લી.
Ankle—ઍન્કલ—પગનું કાંડું; પગની ઘુંટી.
How—હાઉ—કેવા.   Small—સ્મૉલ—ન્હાનું.
How small—હાઉ સ્મૉલ—કેવા ન્હાના.
What is she holding—વૉટ ઇઝ શી હો'લ્ડીંગ્—તેણે શું પકડયું છે?
Left—લૅફ્ ટ—ડાબો.   Left hand—લૅફ્ ટ હૅન્ડ—ડાબો હાથ.
Some—સમ્—કેટલાંક.   More—મોર્—વધારે.
Nothing—નથીંગ્—કાંઇ નહીં.
I see nothing—આઇ સી નથીંગ્—હું કાંઇ જોતો નથી.
Right—રાઇટ્—જમણો.
Right hand—રાઇટ્ હૅન્ડ—જમણો હાથ.
Any thing—એનિ થીંગ્—કાંઇ પણ.
Tell—ટેલ્—કહો. To tell—ટુ ટેલ્—કહેવું.
Tell me—ટેલ્ મી—મને કહો.
Name—નેઇમ્—નામ.
Call—કૉલ્—બોલાવવું; નામ દેવું; નામથી બોલાવવું.
We all call her Baby—વિ ઑાલ્ કૉલ્ હર્ બે'બી—અમે બધા તેને બેબીના નામથી બોલાવીએ છીએ.

Walk-વૉક-ચાલવું,

Can Baby walk-કૅન બે'બિ વૉક-બેબી ચાલી શકશે?

A little-એ લિટલ-જરા, થોડું.

*S*he can walk a little-શી કૅન વૉક એ લિટલ-તે થોડું ચાલી શકે છે.

Cannot walk-કેનૉટ્ વૉક-ચાલી શકતુ નથી.

Far-ફાર્-દૂર.   Holds-હો'લ્ડ ઝ-પકડે છે.

Walks-વૉક સ-ચાલે છે.   Talk-ટૉક-વાત કરવી.

Can she talk? કૅન શી ટૉક? તે વાત કરીશકે છે?

Much-મચ્-ઘણું.   Yet-યટ્-હજુ.

To get big-ટુ ગેટ્ બિગ્-મ્હોટું થવું.

Big-બિગ્-મ્હોટું. Soon-સૂન્-તરતજ; થોડા વખતમાં.

She will soon get big-શી વિલ્ સૂન ગેટ્ બિગ્-તે થોડા વખતમાં મ્હોટું થશે.

Then-ધેન-ત્યારે; પછી.

She will walk-શી વિલ્ વૉક-તે ચાલશે.

Shape-શેઇપ્-ઘાટ. આકાર.

What is the shape of the fan? વૉટ્ ઇઝ્ ધિ શેઇપ્ ઑફ્ ધિ ફૅન? પંખાનો શું (કેવો) ઘાટ છે?

Round-રાઉન્ડ-ગોળ સૂચના-Round વિશેષણ હોય ત્યારે તેનો અર્થ "ગોળ" કરવો અને જ્યારે તે નામયોગી અવ્યય હોય ત્યારે તેનો અર્થ "આસપાસ" કરવો.

It has-ઇટ્ હૅઝ્-તેને છે.   Long-લૉંગ્-લાંબો.

Handle–હૅન્ડલ–હાથો. Be–બિ–થાઓ. To be–થવું.
Kind–કાઇન્ડ–માયાળુ.
Speak–સ્પીક–બોલો. To speak–ટુ સ્પીક–બોલવું.
Gently–જેન્ટલી–ધીમેથી; નરમાશથી; નમ્રતાથી.
Speak gently to her–સ્પીક જેન્ટલી ટુ હર્–તેની સાથે નમ્રતાથી બોલો (બોલજે).

4.

The New Kite–ધી ન્યુ કાઇટ્–નવો પતંગ.

Kesu–કેસુ–કેસુ (છોકરાનું નામ). Come–કમ્–આવ.
Vittoo,–વિટ્ટૂ–વીઠુ; વિઠ્ઠલ. Let–લેટ–દ્યા.
Us–અસ–અમને.
Let us go–લેટ્ અસ ગો'–(અમને જવા દો); ચાલો આપણે (જઈએ.
Home–હો'મ્–ઘેર.
Let us go home–લેટ્ અસ ગો' હો'મ્–ચાલો આપણે ઘેર જઈએ.
Dark–ડાર્ક–કાળું; અંધારૂં.
It will be dark–ઈટ્ વીલ બિ ડાર્ક–અંધારૂં થશે; સાંજ પડશે.
To get home–ટુ ગેટ્ હો'મ્–ઘેર પહોંચવું; ઘેર પહોંચવાને.
I want to get home soon–આઇ વૉન્ટ ટુ ગેટ્ હો'મ્ સૂન–હું થોડા વખતમાં ઘેર પહોંચવા માગું છું.

To want-ટુ વૉન્ટ-માગવું; ઇચ્છવું.

Very well-વેરિ વેલ-બહુ સારૂં. With-વિથ્-જોડે, સાથે.

With you-વિથ્ યુ-ત્હારી જોડે; તમારી જોડે.

What will you do at home-તું (તમે) ઘેર શું કરશે ?

To fly-ટુ ફ્લાય-ઉડાડવું. New-ન્યુ-નવો.

Kite-કાઇટ-પતંગ. Gave-ગૅવ્-આપ્યો.

To give-ટુ ગિવ્-આપવું.

Who gave you a kite-હુ ગૅવ્ યુ એ કાઇટ-તને પતંગ કોણે આપ્યો ?

Never-નેવર્-કદી નહીં.

Saw-સૉ-જોયો. જોયું. To see-ટુ સી-જોવું. તેનું ભૂતકાળ Saw-સૉ-જોયું થાય છે.

I never saw it-આઇ નેવર્ સૉ ઇટ્-મ્હેં તે કદી જોયો નથી.

Brother-બ્રધર્-ભાઇ. To me-ટુ મી-મને.

Yesterday-યસ્ટર્ડે'-ગઇ કાલે.

Made-મેઇડ-બનાવ્યો; કર્યો.

To make-ટુ મેઇક-બનાવવું.

Good-ગૂડ-સારૂં; સારા. Paper-પેપ'ર્-કાગળ.

Very-વેરિ-ઘણું (ક્રીયાવિશેષણ). Nice-નાઇસ-સુંદર.

Eine-ફાઇન-સુંદર. Tail-ટેઇલ-પુંછડી.

Have you? હેવ યુ? તમારી પાસે છે?

String-સ્ટ્રીંગ-દોરી. Ball-બૉલ-દડો; દડી.

A big ball of string-એ બિગ્ બૉલ્ ઑફ્ સ્ટ્રીંગ્-દોરીનો મ્હોટો દડો.

To break-ટુ બ્રેક્-તુટવું.

It will not break-ઈટ્ વિલ્ નૉટ્ બ્રેક્-તે તુટશે નહિં.

Can fly-કૅન્ ફ્ લાય્-ઉડી શકે છે. High-હાઈ-ઉંચે.

Very high-વેરિ હાઇ-ઘણે ઉંચે.

Over-ઓ'વર્-ઉપર. River-રિવર્-નદી.

I will make it fly-આઇ વિલ્ મેઇક્ ઈટ્ ફ્ લાય્-હું તેને ઉડાડીશ.

I will make it fly over the river-હું તેને નદી ઉપર ઉડાડીશ.

To stand-ટુ સ્ટૅન્ડ્-ઉભા રહેવું.

At you-ઍટ્ યુ-તમારા તરફ, તારા તરફ.

5.

The Mango-ધિ મૅન્ગો'-કેરી.

Here-હિઅર્-અહીંઆં. Three-થ્રી--ત્રણ

Mangoes-મૅન્ગો'ઝ્-કેરીઓ. (બહુવચન).

Mango-મૅન્ગો'-કેરી (એક વચન).

These-ધીઝ્-આ. (બહુવચનનું રૂપ) This-ધિસ્-આ (એક-વચનનું રૂપ.)

Ripe-રાઇપ્-પાકેલી; પાકી.

Are these mangoes ripe–આર્ ધીઝ્ મૅન્ગોʼઝ્ રાઇપ્–આ કેરીઓ પાકેલી છે ?

Quite–ક્વાઇટ્–તદ્દન. Full of–ફુલ ઑફ્–થી ભરેલી.

Sweet–સ્વીટ્–મીઠો. Juice–જ્યુસ્–રસ.

Full of sweet juice–ફુલ ઑફ્ સ્વીટ્ જ્યુસ્–મીઠા રસથી ભરેલી.

To know–ટુ નોʼ–જાણવું.

How do you know that–હાઉ ડુ યુ નોʼ ધૅટ્–તે તમે કેવી રીતે જાણો છો ?

Look–લુક્–દેખાય છે.

They look ripe–ધે લુક રાઇપ્–તે પાકેલી દેખાય છે.

Feel–ફીલ્–લાગવું લાગે છે.

They feel ripe–ધે ફીલ્ રાઇપ્–તે પાકેલી લાગે છે; હાથે દાબી જોતાં તે પાકેલી લાગે છે.

Smell–સ્મૅલ્–સુગંધી આપવી.

They smell ripe–ધે સ્મૅલ્ રાઇપ્–સુંઘવાથી તે પાકેલી લાગે છે; તેની સુગંધ પાકી છે.

They do smell ripe–તે પાકી સુગંધ આપે છે જ. સૂચના–Do અહીં આગળ ભાર બતાવવા માટે છે.

Must be–મસ્ટ્ બિ–હોવી જોઇએ.

Many–મૅની–ઘણા.

How many–હાઉ મૅની–કેટલા ?

Leaves–લીવ્ઝ્–પાંદડાં. (બહુ વચન) એક વચનનું રૂપ Leaf–લીફ્–પાંદડું થાય છે.

A stalk–એ સ્ટૉક્–ડાખળી.

There are three mangoes and three stalks–ત્રણ કેરીઓ અને ત્રણ ડાખળીઓ છે; ત્યાં ત્રણ કેરીઓ અને ત્રણ ડાખળીઓ છે.

But–બટ્–પણ. Only–ઓ'નલી–ફક્ત–માત્ર.

One stalk has no leaf–વન્ સ્ટૉક હૅઝ્ નો લીફ્–એક ડાખળીને પાંદડું નથી.

Why–વ્હાય–શા માટે ?

Has fallen off–હૅઝ્ ફૉલન્ ઑફ્–ખરી પડયું છે.

Fallen off–ફૉલન્ ઑફ્–પડી ગયેલું.

સૂચના–Fallen એ To fall ક્રીયાપદનું ભૂતકૃદંતનું રૂપ છે.

To fall–ટુ ફૉલ–પડવું;

Fell–ફેલ્–પડયું (ભૂતકાળ);

Fallen–ફૉલન–પડેલું (ભૂત કૃદંત)

Eat–ઈટ્–ખાવું. May I eat–હું ખાઉં. ? If–ઈફ્–જો.

To like–ટુ લાઈક્–ચાહવું; પસંદ પડવું.

If you like–ઈફ્ યુ લાઈક્–તમારી મરજીમાં આવે તો; તમે ચાહો તો.

Down–ડાઉન–નીચે.

Sit down here–અહીં નીચે બેસો.

To taste–ટુ ટેઈસ્ટ–સ્વાદ આવવો; સ્વાદ લેવો.

Does it taste–ડઝ્ ઈટ્ ટેઈસ્ટ–તે સ્વાદ આપે છે ?

Thank you–થેંક યુ–તમારો આભાર માનું છું

To thank–ટુ થેંક–આભાર માનવો.

Where–વ્હેર્–ક્યાં; ક્યાંથી. To get–ટુ ગેટ્–મેળવવું.

Did you get–ડિડ યુ ગૅટ્–તમે મેળવ્યું ?

Where did you get it–તમે તે ક્યાંથી મેળવ્યું.

Picked off–પિક્ડ ઑફ્–ચૂંટી લીધું.

To pick–ટુ પિક્–ચૂંટવું; તોડી લેવું. Tree–ટ્રી–ઝાડ.

Picked it off a tree–પિક્ડ ઇટ્ ઑફ્ એ ટ્રી–ઝાડ ઉપરથી ચૂંટી લીધું.

Our–અવર્–આપણી. Garden–ગાર્ડન–બાગ.

Other–અધર્–બીજી. Green–ગ્રીન–લીલી.

Fit–ફિટ્–લાયક.

They are not fit to eat–ધે આર્ નૉટ્ ફિટ્ ટુ ઇટ્–તે ખાવા લાયક નથી.

Must not–મસ્ટ્ નૉટ્–જોઇએ નહીં.

Them–ધેમ્–તેમને; તે.

We must not pick them–આપણે તે ચૂંટવી જોઇએ નહીં.

Ill–ઇલ્–માંદા.

You will get ill–યુ વિલ્ ગૅટ્ ઇલ્–તમે માંદા થશો.

To get ill–ટુ ગૅટ્ ઇલ્–માંદા પડવું.

If you get ill–ઈફ્ યુ ગૅટ્ ઈલ્–જો તમે માંદા પડો તો; જો તમે માંદા પડશો તો.

To die–ટુ ડાય્–મરી જવું.

You may die–યુ મે'ડાઇ–તમે મરી જશો.

6.

The Knife–ધિ નાઈફ્–છરી.

Knife–નાઈફ્–છરી–(ચપ્પું).
What a nice knife–વૉટ્ એ નાઇસ નાઇફ્–કેવું સુંદર ચપ્પું ?
 કેવી સુંદર છરી ?
Cut–કટ્–કાપવું.
Can it cut–કૅન ઇટ્ કટ્–તે કાપી શકે છે ?
Gopu–ગોપુ–ગોપુ (છોકરાનું નામ).
Mend–મેન્ડ–સુધારવું; છોલવું; ઘડવું.
Can it mend–કૅન ઇટ્ મેન્ડ–તે છોલી શકશે ?; તે ઘડી શકશે ?
A pencil–એ પેન્સીલ–સીસાપેન.
Hard–હાર્ડ–કઠણ; સખત. But–બટ્–પણ.
Sharp–શાર્પ્–તીક્ષ્ણ. Blades–બ્લેઇડ્ઝ–ધાર (બહુવચન.)
Blade–બ્લેઇડ–ધાર; છરી. Open–ઓ'પન–ઉઘાડું.
Shut–શટ્–વાસવું; બંધ કરવું.
If you shut it–ઇફ્ યુ સટ્ ઇટ્–જો તમે તે વાસો તો.
Sort–સૉર્ટ–જાત. What sort–વૉટ્ સૉર્ટ–કઈ જાત ?
What sort of handle–વૉટ્ સૉર્ટ ઑફ્ હૅન્ડલ–કઇ જાતનો
 હાથો; કેવો હાથો.
What sort of handle has it ?–તેને કઇ જાતનો હાથો છે ?
A bone–એ બો'ન્–હાડકું.
A bone handle–એ બો'ન્ હૅન્ડલ–હાડકાનો હાથો.

Steel-સ્ટીલ-લોઢું; પોલાદ.

Steel blades-સ્ટીલ બ્લેઇડ્ઝ-લોઢાની (પોલાદની) છરીઓ (ધાર).

The blades are steel blades-ધિ બ્લેઇડ્ઝ આર્ સ્ટીલ બ્લેઇડ્ઝ-ધાર પોલાદની છે.

Tell me the name of this knife-મને આ છરીનું નામ કહો.

Often-ઑાફ્ન-વારંવાર. With it-વિથ્ ઇટ્-તે વડે.

We call it-વિ કૉલ ઇટ્-અમે તેને કહીએ છીએ.

A penknife-એ પેન્ નાઇફ્-ચપ્પું.

A steel pen-એ સ્ટીલ પેન્-પોલાદની (લોઢાની) કલમ.

A quill-એ ક્વીલ-પીછું.

A quill pen-એ ક્વીલ પેન્-પીછાની કલમ.

Very hard-વરિ હાર્ડ-ઘણું કઠણ.

Soft-સૉફ્ ટ્-પોચું. Please-મહેરબાની કરો.

Please give-પ્લીઝ્ ગિવ્-મહેરબાની કરી આપો.

Ask-આસ્ક્-પૂછો. To ask-ટુ આસ્ક્-પૂછવું.

Your-યોર્-તમારા. Father-ફા'ધર્-બાપ.

To buy-ટુ બાય-ખરીદવું; ખરીદવાનું.

Like-લાઇક્-જેવું. Like it-લાઇક્ ઇટ્-તેના જેવું.

Ask your father to buy you one like it-આસ્ક્ યૉર્ ફા'ધર્ ટુ બાય યુ વન્ લાઇક્ ઇટ્-તેના જેવું એક તમને ખરીદી આપવાને તમારા બાપને કહો.

Where did you buy ? વ્હેર્ ડિડ્ યુ બાય-તમે કયાંથી ખરીદયું ?

Bought–બૉટ્–ખરીદ્યું. To buy–ટુ બાય–ખરીદવું. Bought–બૉટ્–ખરીદ્યું (ભૂતકાળ). ભૂતકૃદંતનું રૂપ પણ Bought થાય છે.

Shop–શૉપ્–દુકાન.

In the shop–ઇન્ ધિ શૉપ્–દુકાનેથી; દુકાનમાંથી.

To pay–ટુ પે'–પૈસા આપવા.

What did you pay ? વૉટ્ ડિડ્ યુ પે'–તમે શું પૈસા આપ્યા ? તમે શું આપ્યું ?

For it–ફૉર્ ઇટ્–તેનું; તે માટે.

Paid–પેઇડ્–આપ્યું; પૈસા આપ્યા. To pay–ટુ પે'–પૈસા આપવા. આ ક્રીયાપદનું ભૂતકાળનું રૂપ Paid થાય છે.

Eight–એઇટ્–આઠ.

Annas–આનાઝ્–આના. Anna–આના–આનો.

Told–ટો'લ્ડ્–કહ્યું (ભૂતકાળ). To tell–ટુ ટેલ–કહેવું.

So–સો'–એ પ્રમાણે.

Himself–હિમ્સૅલ્ફ્–પોતાની જાતે; પોતાની મેળે.

He told me so himself–હિ ટો'લ્ડ મી સો' હિમ્સૅલ્ફ્–તેણે પોતે તે પ્રમાણે મને કહ્યું. [જોઇએ.

You must go home–યુ મસ્ટ્ ગો' હો'મ્–તમારે ઘેર જવું

Late–લેઇટ્–મોડું. Very late–વેરિ લેઇટ્–ઘણું મોડું.

It is very late–ઇટ્ ઇઝ્ વેરિ લેઇટ્–ઘણું મોડું થયું છે.

To go to bed–ટુ ગો' ટુ બેડ્–સુઇ જવું. [જોઇએ.

I must go to bed–આઈ મસ્ટ્ ગો' ટુ બેડ્–મારે સુઈ જવું

7.

The Cow–ધિ કાઉ–ગાય.

Govind–ગોવિંદ. Picture–પિક્ચર્–ચિત્ર.
A cow–એ કાઉ–ગાય. A calf–એ કાફ્–વાછરડું.
A woman–એ વુમન્–બૈરી.
Who is the man?–હુ ઇઝ્ ધિ મૅન–માણુસ કોણ છે?
What is he doing?–વૉટ્ ઇઝ્ હિ ડુઇંગ્?–તે શું કરે છે?
A milkman–એ મિલ્ક્મૅન્–દૂધવાળો.
He is sitting–હિ ઇઝ્ સિટીંગ–તે બેઠો છે.
Ground–ગ્રાઉન્ડ–જમીન. Is milking–ઇઝ્ મિલ્કીંગ્–દુએછે.
To milk–ટુ મિલ્ક્–દોહવું. (ક્રીયાપદ) Milk–મિલ્ક્–દૂધ (નામ).
With his right hand–વિથ્ હિઝ્ રાઈટ્ હૅન્ડ–તેના જમણા હાથ વડે.
With his left hand–વિથ્ હિઝ્ લેફ્ટ્ હૅન્ડ–તેના ડાબા હાથ વડે.
Things–થીંગ્ઝ્–ચીજો.
Close to the milkman–ક્લોઝ્ ટુ ધિ મિલ્ક્મૅન–દૂધવાળાની પાસે.
What are they?–વૉટ્ આર્ ધે?–તે શું છે?
What are they for–For what are they–તે શા માટે છે?
There is a big round pot–ધેર્ ઇઝ્ એ બિગ્ રાઉન્ડ્ પૉટ્–એક મ્હોટું ગોળ વાસણુ છે.

A. very large pot–એ વેરિ લાર્જ્ પૉટ્–એક ઘણું મ્હોટું વાસણ (ઘડો).

Full of–ફુલ્ ઑફ્–થી ભરેલું.

To get full of–ટુ ગેટ્ ફુલ્ ઑફ્–થી ભરાવું.

It will get full of milk–તે દૂધથી ભરાશે.

Pour–પો'ર્–રેડવું.

Those two pots–ધોઝ્ ટુ પૉટ સ્–તે બે વાસણ.

Morning–મૉર્નિંગ–સવાર.

Every morning–એવ્રિ મોર્નિંગ્–દર સવાર.

To milk–ટુ મિલ્ક્–દોહવાને.

From house to house–ફ્રૉમ હાઉસ્ ટુ હાઉસ–ઘેરઘેર.

To go round from house to house–ઘેર ઘેર ફરતા જવું.

He goes round from house to house–તે ઘેર ઘેર ફરતો ફરતો જાય છે.

To sell–ટુ સેલ–વેચવાને. Standing–સ્ટૅન્ડીંગ્–ઉભેલી.

Where has she come from–From where has she come–તે કયાંથી આવી છે?

To want–ટુ વૉન્ટ્–જરૂર પડવી.

What does she want–વૉટ્ ડઝ્ શી વૉન્ટ્–તેને શું જોઇએ છે?

For herself–ફૉર્ હર્સેલ્ફ્–પોતાની જાત માટે.

Hers–હર્સ્–તેણીનું. To fill–ટુ ફિલ્–ભરવું.

To take away–ટુ ટેક્ અવે'–લઈ જવું.

Wrists–રીસ્ટસ–કાંડા,=Hands–હાથ.

Nose-ring-નો'ઝરીંગ-નાકની વાળી, નથ.

Nose-નો'ઝ-નાક. A basket-એ બાસ્કેટ-ટોપલી.

Out of a basket-આઉટ ઑફ એ બાસ્કેટ-ટોપલીમાંથી.

To put-ટુ પુટ-મુકવું.

Putting-પુટીંગ-મુકતી. (વર્તમાન કૃદંત)

Is putting-ઇઝ પુટીંગ-મુકે છે; ધાલે છે.

Head-હેડ-માથું. Underneath-અન્ડરનીથ્-નીચે.

To try-ટુ ટ્રાય-પ્રયત્ન કરવો.

Trying-ટ્રાઇંગ-પ્રયત્ન કરતું (વર્તમાન કૃદંત).

Is trying-ઇઝ ટ્રાઇંગ-પ્રયત્ન કરે છે.

To get-ટુ ગેટ-મેળવાને.

For itself-ફૉર ઇટસેલ્ફ-પોતાની જાત માટે.

Will the calf get any milk-વિલ ધિ કા'ફ ગેટ એનિ મિલ્ક-વાછરડાને દૂધ મળશે ?

The milk man will milk his pot full of milk-દૂધ-વાળો દૂધથી પોતાનું વાસણ ભરશે.

To let-ટુ લેટ-રજા આપવી, દેવું.

Then he will let-ધેન હિ વિલ લેટ-પછી તે રજા આપશે (દેશે).

To drink-ટુ ડ્રીંક-પીવું. Some milk-સમ મિલ્ક-થોડું દૂધ.

From its mother-ફ્રૉમ ઇટ સ મધર-તેની મા પાસેથી.

Grass-ગ્રાસ-ઘાસ. Bran-બ્રાન-કુશકી, ફોતરાં.

Beans-બીન્સ-કઠોળ. Straw-સ્ટ્રૉ-પરાળ.

Clear–ક્લિઅર્–સ્વચ્છ.　　Cold–કો'લ્ડ–ઠંડું.
Water–વૉટર્–પાણી.　　Why–વ્હાય–શા માટે.
Did tie–ડિડ ટાય–બાંધ્યા.　　To tie–ટુ ટાય–બાંધવું.
Hind–હાઇન્ડ–પાછળના.　　Legs–લેગ્ઝ–પગ.
Hind legs–હાઇન્ડ લેગ્ઝ–પાછલા પગ.
To-gether–ટુ ગેધર્–જોડે; સાથે.　　Tied–ટાઇડ–બાંધ્યા.
To keep–ટુ કીપ–રાખવું, અટકાવવું; અટકાવવાને.
To kick–ટુ કિક્–લાત મારવી.
To keep from kicking–ટુ કીપ ફ્રૉમ્ કિકીંગ્–લાત મારતી અટકાવવાને.
If she kicks–જો તે લાત મારશે તો.
To upset–ટુ અપ્સેટ્–ઉંધું પાડવું.
To hurt–ટુ હર્ટ્–ઇજા કરવી.
Much–મચ્–ઘણું.　　How much–હાઉ મચ–કેટલું.
To give–ટુ ગિવ્–આપવું.
This cow gives–ધિસ્ કાઉ ગિવ્ઝ્–આ ગાય આપે છે.
Four–ફો'ર્–ચાર.
Seers–સેર્સ–શેર.　　Seer–સેર–શેર.
Four seers–ફો'ર્ સેર્સ–ચાર શેર.
In the morning–ઇન્ ધિ મૉર્નિંગ્–સવારે.
In the evening–ઇન્ ધિ ઇવનીંગ્–સાંજે.
Evening–ઇવ્નીંગ્–સાંજ.
Again–અગેઇન્–ફરીથી.　　Horns–હોર્ન્સ્–શીંગડાં.

Do you not–ડુ યુ નૉટ–નહીં વારૂ ?
Use–યુઝ–ઉપયોગ.
Of any use–ઑફ એનિ યુઝ–કાંઈ ઉપયોગના; કંઇ કામના.
Of what use are they–તે શા કામના છે ?
To fight–ટુ ફાઇટ–લડવું.
Some one may try–કોઇ પ્રયત્ન કરે.
Short–શૉર્ટ–ટુંકા.
Very fast–વેરિ ફા'સ્ટ–ઘણા ઉતાવળે.
Fast–ફા'સ્ટ–ઉતાવળું.
She can keep herself–તે પોતાની જાતને રાખી શકે છે.
She can keep herself and her little calf–તે પોતાને અને પોતાના વાછરડાને રાખી શકે છે.

Small–સ્મૉલ–ન્હાનાં.
Mine–માઈન–મ્હારી.
Yours–યૉર્સ–તમારી.
White–વ્હાઈટ–ધોળું.
Sweet–સ્વીટ–મીઠું.
Every–એવ્રિ–દરેક.
Every one–એવ્રિ વન્–દરેક જણ.
Likes–લાઈક્સ–ચાહે છે.
To like–ટુ લાઈક–ચાહવું; પસંદ કરવું;
Likes to drink–પીવાનું ચાહે છે; પીવું ગમે છે.
We call–વિ કૉલ–આપણે કહીએ છીએ.
Young–યંગ–ન્હાનું.
Takes care of–ટેઈક્સ કેર ઑફ–ની સંભાળ લે છે.

8.

The Horse–ધિ હૉર્સ–ઘોડો.

Look at him–તેના તરફ જુઓ.

Long legs–લૉંગ્ લેગ્ઝ—લાંબા પગ.

Hair—હે'ર્—વાળ.

A long tail of hair–વાળવાળી લાંબી પૂછડી.

Strong–સ્ટ્રૉંગ્–મજબૂત; જોરવર.

To carry–ટુ કેરી–ઉપાડીને લઈ જવું.

Back–બૅક્–પીઠ.

He can carry a man on his back–તે માણસને પોતાની પીઠ ઉપર બેસાડી લઈ જઈ શકે છે.

Very far–વેરિ ફા'ર્–ઘણે દૂર.

Neck–નેક્–ગળું.

To hear–ટુ હિઅર્–સાંભળવું.

Very well–વેરિ વેલ્–સારી રીતે.

Like the cow–લાઇક્ ધિ કાઉ–ગાયની પેઠે.

Tall–ટૉલ્-ઉંચો.

To ride–ટુ રાઇડ્–સ્વાર થવું; સ્વારી કરવી.

May I ride–મે' આઇ રાઇડ્–હું સ્વાર થાઉં ?

Get on his back–ગેટ્ ઑન્ હિઝ્ બૅક્-તેની પીઠ ઉપર ચડો.

To have a ride–ટુ હેવ્ એ રાઇડ્–સ્વારી કરવી.

Have a ride–હેવ્ એ રાઇડ્–સ્વારી કરો.

I am holding you on–હું તમને પકડી રાખું છું.
To be afraid–ટુ બિ અફ્રેઇડ–બીવું.
Do not be afraid–ડુ નૉટ્ બિ અફ્રેઇડ–બીતા ના.
Tight–ટાઇટ્–જોસથી; મજબુત.
Please hold me tight–મને મહેરબાની કરી મજબુત પકડી રાખજો.
Do not let him run fast–તેને ઉતાવળે દોડવા દેશો નહીં
How fast–હાઉ ફા'સ્ટ્–કેવો ઉતાવળો ?
To walk–ટુ વૉક્–ચાલવું.
He is walking–તે ચાલે છે.

Black–બ્લેક્–કાળો.
Knows–નો'ઝ્–ઓળખે છે. To know–ટુ નો'–ઓળખવું.
Rider–રાઇડર્–સ્વાર; સ્વારી કરનાર.
Get up–ગેટ્ અપ્–ઉભા થાઓ.
Hold tight–મજબુત પકડો.
Walk fast–ઉતાવળા ચાલો.

9

The Chair–ધિ ચે'ર્ ખુરશી.

Chair–ચે'ર્–ખુરશી. Whose–હુઝ્–કોની.
Whose is it–હુઝ્ ઇઝ્ ઇટ્–તે કોની છે ?

I sit on it–હું તે ઉપર બેસું છું.

Some men–થોડા માણુસો; કેટલાંક માણુસો.

Wet–વેટ્–ભીની.

May be wet–મે' બિવેટ્–ભીની હોય.

To get wet–ટુ ગેટ્ વેટ્–ભીના થવું.

If I sit on a chair I do not get wet–જો હું ખુરશી ઉપર બેસું તો હું ભીનો ન થાઉં.

What sort of chair–વૉટ્ સૉર્ટ્ ઑફ્ ચે'ર્–કઈ જાતની ખુરશી?

Cane–કેઈન્–નેતર.

A cane chair–એ કેઈન્ચે'ર્–નેતરની ખુરશી.

In the back–પીઠ ઉપર; પીઠના ભાગમાં.

Thin–થિન્–પાતળા. Bits–બિટસ્–કકડા.

Thin bits of cane–નેતરના પાતળા કકડા.

Thick–થીક્–જાડા. Legs–લેગ્ઝ્–પાયા.

Seat–સીટ્–બેઠક.

The seat is cane–બેઠક નેતરની છે.

It feels soft–ઇટ્ ફીલ્સ સૉફ્ ટ્–તે પોચી લાગે છે.

Pain–પેઇન–દુઃખાવો.

I have a pain in my back–મારો વાંસો દુઃખે છે.

Sat–સૅટ્–બેઠો.

Got wet–ગોટ્ વેટ્–ભીનો થયો.

Have you a chair at home–તમારે ઘેર ખુરશી છે?

I will buy–હું ખરીદીશ.

I will buy one-આઈ વિલ બાય વન-હું એક (ખુરશી) ખરીદીશ.

To cost-ટુ કૉસ્ટ-પૈસા બેસવા.

What will it cost-વૉટ્ વિલ ઈટ કૉસ્ટ-તેનું શું બેસશે ?

You must pay-તમારે આપવા પડશે.

Rupees-રૂપીઝ-રૂપીયા.

Wooden-વૂડન્-લાકડાની. Wood-વૂડ-લાકડું.

Feels-ફીલ્સ-લાગે છે.

Stronger-સ્ટ્રૉંગર્-વધારે મજબૂત.

Than-ધૅન્- ના કરતાં

Stronger than cane-સ્ટ્રૉંગર ધૅન્ કેઇન્-નેતરના કરતાં વધારે મજબૂત.

Arms-આર્મ્સ-હાથ. Also-ઑલ્સો'-વળી.

10

I Will-આઈ વિલ્-હું કરીશ.

To-obey-ટુ ઓ'બે'-તાબે થવું; માનવું.

I will obey-આઈ વિલ ઓબે-હું માનીશ, હું તાબે થઇશ.

To love-ટુ લવ્-ચાહવું. I will love-હું ચાહીશ.

Sister-સિસ્ટર્-બ્હેન. Kind-કાઇન્ડ-માયાળુ.

To be kind-ટુ બિ કાઇન્ડ-માયાળુ થવું.

I will be kind–હું માયાળુ થઇશ.
To every one–દરેક જણ તરફ.
To speak–સ્પીક–બોલવું. I will speak–હું બોલીશ.
Softly–સૉફ્ટલી–નરમાશથી. Gently–જેન્ટલી–ધીમેથી; નમ્રતાથી.
To every body–ટુ એવ્રિ બડી–દરેક જણ સાથે.
To pray to–ટુ પ્રે ટુ–ની પ્રાર્થના કરવી.
God–ગૉડ–પરમેશ્વર. Every day–એવ્રિ ડે–દરરોજ.
To ask–ટુ આસ્ક–પૂછવું.
I will ask–આઇ વિલ આસ્ક–હું પૂછીશ.
To take care of me–મ્હારી સંભાળ લેવાનું.

10

I will not–આઇ વિલ નૉટ–હું નહીં કરૂં.

To tell a lie–ટુ ટેલ એ લાય–જુઠું બોલવું.
Lie–લાય–જુઠાણું; જુઠું.
I will not tell a lie–હું જુઠું બોલીશ નહીં.
To steal–ટુસ્ટીલ–ચોરવું.
I will not steal–આઇ વિલ નૉટ સ્ટીલ–હું ચોરી કરીશ નહીં.
To use–ટુ યુઝ–વાપરવું.
I will not use–આઇ વિલ નૉટ યુઝ–હું વાપરીશ નહીં.
Bad–બૅડ–ખરાબ.
Words–વર્ડ્ઝ–શબ્દો. Word–વર્ડ–શબ્દ.

Bad words-બૅડ વર્ડ્ઝ—ખરાબ શબ્દ, અપશબ્દ.
Right-રાઇટ-ખરૂં. To do right-ખરૂં કરવું.
True-ટ્રુ-ખરૂં.
To be true-ટુ બિ ટ્રુ-ખરૂં થવું, સાચું થવું.
If you love every one-જો તમે દરેક જણને ચાહોતો.

11.

The Bullock cart-ધિ બુલૉક કાર્ટ-બળદગાડું.

Sitting-સિટિંગ-બેઠેલો. Cart-કાર્ટ-ગાડું.
Inside-ઇન્સાઇડ-અંદર; અંદરની બાજુએ.
Inside the cart-ગાડામાં. Cartman-કાર્ટમૅન-ગાડાવાળો.
Turban-ટર્બન-પાઘડી.
He has a turban on his head-તેના માથા ઉપર પાઘડી છે.
It is a bullock cart-તે બળદગાડું છે.
To drive-ટુ ડ્રાઇવ-હાંકવું. Drives-ડ્રાઇવ્ઝ-હાંકે છે.
Makes go-મેઇક્સ-ચલાવે છે.
What makes the cart go? ગાડું શાથી ચાલે છે? ગાડું કોણ ચલાવે છે?
To pull-ટુ પુલ-ખેંચવું. Pulls-ખેંચે છે.
Along-એલૉંગ-આગળ. Pulls along-આગળ ખેંચે છે.
Wheels-વ્હીલ્સ-પૈડાં.
On each side-ઑન ઇચ સાઇડ-દરેક બાજુએ.

Side-સાઈડ-બાજુ. To go round-ટુ ગો' રાઉન્ડ-ફરવું.
The wheels go round-ધિ વ્હીલ્સ ગો' રાઉન્ડ-પૈડાં ફરે છે.
Road-રો'ડ-રસ્તે.
Along the road-એલૉંગ ધિ રો'ડ-રસ્તા ઉપર.
The cart runs along the road-ગાડું રસ્તા ઉપર દોડે છે.
Still-સ્ટિલ્-શાંત; હાલ્યા ચાલ્યા વિનાનું.
It is standing still-તે શાંત ઉભું છે.
Street-સ્ટ્રીટ-રસ્તો.
Some one-સમ્ વન્-કોઈક; કોઈક માણસ.
Lives-લિવ્ઝ-રહે છે. To live-રહેવું.
Far away-ફાર અવે'-ઘણે દૂર. Friend-ફ્રેન્ડ-મિત્ર.
He has a friend-તેને એક મિત્ર છે.
Wanted-વૉન્ટેડ-ઇચ્છતો હતો; માગતો હતો.
To see-મળવું; મળવાનું.
To talk to him-તેની સાથે વાત કરવી. Gave-ગૅવ્-આપ્યું.
To bring him here-તેને અહીં લવવાને.
Talking-ટૉકીંગ્-વાત કરતો.
Talking to his friend-તેના ભાઇબંધ જોડે વાત કરતો.
Very soon-વેરિ સૂન-તરતજ, હમણાજ.
To wait-ટુ વેઇટ-રાહ જોવી.
Is waiting-ઇઝ વેઇટીંગ્-રાહ જુએ છે.
Outside-આઉટ સાઇડ-બ્હારની બાજુએ.
Top-ટૉપ્-મથાળું. What a nice top-કેવું સુંદર મથાળું?

Himself–પોતાની જાતે.

He made it of canes and of mats–તેણે તે નેતરનું અને સાદડીઓનું બનાવ્યું.

Bent–બેન્ટ્–વાળ્યું. To bend–ટુ બેન્ડ–વાળવું.

Over them–ઓ'વર્ ધેમ્–તેમના ઉપર.

He tied mats on to the canes–તેણે નેતર ઉપર સાદડીઓ બાંધી.

Ropes–રો'પ્સ–દોરડાં.

Keeps off–કીપ્સ ઑફ્–દૂર રાખે છે; અટકાવે છે.

Rain–રેઇન્–વર્ષાદ.

Keeps off the sun and the rain–સૂર્યનો તાપ અને વર્ષાદ દૂર રાખે છે.

To get inside–અંદર પહોંચવું; દાખલ થવું.

It is cool–ઇટ્ ઇઝ્ કૂલ–ઠંડુ છે. Dry–ડ્રાય–સુકું.

It is cool and dry–હવા ઠંડી અને સુકી છે.

It is cool and dry inside the cart–ગાડાની અંદરની બાજુએ હવા ઠંડી અને સુકી છે.

Has put–હૅઝ્ પુટ્–મૂકી છે; ઘાલી છે. Through–થ્રુ–માંથી.

Through the nose–થ્રુ ધિ નો'ઝ–નાકમાંથી.

He has tied a rope to it–તેણે તે જોડે દોરડું બાંધ્યું છે.

Holds–હો'લ્ડ્ઝ્–પકડેલો છે. End–એન્ડ–છેડો.

Stops–સ્ટૉપ્સ્–અટકે છે. Whip–વ્હીપ્–ચાબૂક.

He has a whip in his hand–તેના હાથમાં ચાબૂક છે.

If the bnllock will not go–જો બળદ જાતો (ચાલતો) નથી તો.

Whips–વ્હીપ્સ–ચાબુક મારે છે. To whip–ચાબુક મારવો.

Runs on–રન્સ ઑન્–આગળ દોડે છે.

Taller–ટૉલર્–વધારે ઉંચો.

Taller than a bullock–બળદ કરતાં વધારે ઉંચો.

Hoof–હુફ્–ખરી.

One piece–વન્ પીસ્–એક, આખી, એક કકડો; એક કકડાવાળી.

In two pieces–ઇન્ ટુ પિસિઝ્–બે કકડાવાળી, બે ભાગવાળી.

Piece–પિસ્–કકડો.

12.

Try to get it–ટ્રાય્ ટુ ગેટ્ ઇટ્–તે લેવાનો પ્રયત્ન કર.

A little boy and his mother–એ લિટલ્ બૉય્ ઍન્ડ હિઝ્ મધર–એક ન્હાનો છોકરો અને તેની મા.

What are you holding up? તેં શું પકડયું છે ?

Can it fly ? તે ઉડી શકે છે ?

A wooden bird–એ વૂડન્ બર્ડ–લાકડાનું પક્ષી.

A toy–એ ટૉય–રમકડું. To play–ટુ પ્લે'–રમવું.

You may play–તારી મરજી હોય તો રમ.

Give it to me, please–મને તે રમવાને આપો.

Put up your hand–ત્હારો હાથ ઉંચો કર.
To put up–ટુ પુટ્ અપ્–ઉંચો કરવો.
To reach–ટુ રીચ્–પહોંચવું. So high–સો' હાય–આટલે ઉંચે.
Try to reach it–તેને પહોંચવાનો પ્રયત્ન કર.
Toes–ટો'ઝ્–પગનાં આંગળાં. Down–ડાઉન–નીચે.
Let it down–તેને નીચું ઉતાર. A little–જરા.
Now I have it–હવે તે મેં પકડયું છે.
I will not let it go–તે હું જવા દઇશ નહીં.
Dear–ડિઅર્–વ્હાલું. Mother dear–મધર્ ડિઅર્–વ્હાલી મા.

13.

The cock–ધિ કૉક્–કુકડો.

Cock–કૉક્–કુકડો; મુરઘો.
Straight–સ્ટ્રેટ્–સીધો, ઉભો, અક્કડ.
How straight up! હાઉ સ્ટ્રેટ્ અપ! કેવો અક્કડ!
How straight up he stands? તે કેવો અક્કડ ઉભો છે?
Feathers–ફેધર્સ્–પીછાં.
What fine long feathers–વૉટ્ ફાઇન્ લૉન્ગ્ ફેધર્સ્–કેવાં સુંદર લાંબાં પીછાં!
Red–રેડ–રાતાં. Yellow–યલો'–પીળાં.
Comb–કોમ્બ–કલગી. A wife–એ વાઇફ્–બૈરી; વહુ; મુરઘી.
Children–ચિલ્ડ્રન–છોકરાં; બચ્ચાં. Child–છોકરૂં.

Lays-લેઇઝ-મૂકે છે. To lay-ટુ લે'-મૂકવું.
Eggs-એગ્ઝ-ઇંડાં. To keep-ટુ કીપ-રાખવાને.
Warm-વૉર્મ-ગરમ.
To keep them warm-ટુ કીપ ધેમ વૉર્મ-તેમને ગરમ [રાખવાને.
Crack-ક્રૅક-તૂટે છે; તૂટવું.
Chickens-ચિકન્સ-મરઘીનાં બચ્ચાં.
All round her-ઑલ રાઉન્ડ હર-તેણીના આસપાસ બધે.
She is picking up-તે વીણે છે.
To pick up-ટુ પિક અપ-વીણવું. Food-ફૂડ-ખોરાક.
Feeds-ફીડ્ઝ-ખવડાવે છે. To feed-ટુ ફીડ-ખવડાવવું.
Their-ધેર-તેમની.
Like their mother-લાઇક ધેર મધર-તેમની માની પેઠે.
Gets up-ગેટસ અપ-ઉઠે છે. To get up-ટુ ગેટ અપ-ઉઠવું.
Early-અર્લિ-વ્હેલો. Very early-ઘણો વ્હેલો.
Wakes up-વેઇક્સ અપ-જાગી ઉઠે છે.
To wake up-ટુ વેઇક અપ-જાગી ઉઠવું.
Before-બિફો'ર-પહેલાં.
Daylight-ડેલાઇટ-દીવસનું અજવાળું.
Just before daylight-જસ્ટ બિફો'ર ડે'લાઇટ-અજવાળા પહેલાં થોડીજ વારે.
Begins-બિગિન્સ-શરૂ કરે છે; માંડે છે.
To begin-ટુ બિગિન-શરૂ કરવું; માંડવું.
To crow-ટુ ક્રો'-કુકડે કુ કરવું. Say-સે'-કહેવું.

Says–સેઇઝ્–કહે છે. Wake up–વેઇક અપ્–ઉઠો.
Open–ઓ'પન્–ઉઘાડો. Rise–રાઇઝ્–ઉઠો.
Light–લાઇટ્–અજવાળું. Door–ડો'ર્–બારણું.
Get up–ગેટ અપ્–ઉઠો. Sunrise–સન રાઇઝ્–સૂર્યનું ઉગવું.
Before sunrise–બિફો'ર્ સનરાઇઝ્–સૂર્યના ઉગ્યા પહેલાં.

Coo-koo-roo-koo–કૂ–કૂ–ડૂ–કૂ—.
Crows–ક્રોઝ્–અવાજ કરે છે.
Morn morning––મૉર્ન–સવાર.
Before the morn–સવાર પહેલાં.
Ki-ki-ri-kei–કિકિરિ–કિ. New–ન્યુ–નવું.
East–ઇસ્ટ્–પૂર્વ. Is born–ઇઝ્ બૉર્ન–પેદા થયું છે.
Born–બૉર્ન–જન્મેલું; પેદા થયેલું (ભૂતકૃદંત).
Singing-સીંગીંગ્–ગાવાનું. To sing–ટુ સીંગ્–ગાવું.
Day–ડે'–દીવસ. Fresh–ફ્રેશ્–તાજું.
Is bringing–ઇઝ્ બ્રિંગિંગ્–લાવે છે.
To bring–ટુ બ્રિંન્ગ–લાવવું.
Every morning–એવ્રિ મૉર્નિંગ્–દર સવારે.
Rises–રાઇઝીસ–ઉગે છે. To rise–ટુ રાઇઝ્–ઉગવું.
Warm–વૉર્મ–ગરમ. Bright–બ્રાઇટ્–તેજસ્વી; તેજસ્વી રીતે.
Dark–ડાર્ક–અંધારી. Night–નાઇટ્–રાત્રી.
Moon–મૂન્–ચંદ્ર. Stars–સ્ટા'ર્ઝ–તારા.

Arise–એરાઇઝ્–ઉગે છે.
Dies–ડાઇઝ્–(મરી જાય છે). બંધ થઇ જાય છે.

14.

The Mother And Her Son–ધિ મધર્ ઍન્ડ હર્ સન–મા અને તેનો દીકરો.

Young–યંગ–ન્હાનો. Very young–વેરિ યંગ–ઘણો ન્હાનો.
So–સો'–તેથી.
Is carrying–ઇઝ્ કેરિઇંગ્–ઉપાડીને લઇ જાય છે; તેડી જાય છે.
How tight–હાઉ ટાઇટ્–કેવો મજબૂત.
How tight he is holding her–તેણે તેણીને કેવી મજબૂત પકડી રાખી છે.
Round his mother's back–રાઉન્ડ હિઝ્ મધર્સ્ બૅક્–પોતાની માના વાંસાની આસપાસ.
Has put–હૅઝ્ પુટ્–પહેરાવ્યાં છે.
She has put bangles on his hands–તેણીએ તેના હાથમાં કડાં પહેરાવ્યાં છે.
Feet–ફીટ્–પગ. (બહુવચન) Foot–ફુટ્–પગ. (એકવચન)
Gap–કૅપ્–ટોપી.
Where is she going? તે ક્યાં જાય છે?
She is going to the bazar–શી ઇઝ્ ગોઇંગ્ ટુ ધિ બઝાર–તે બજારે (ચૌટે) જાય છે.

Bazar-બઝાર-બજાર, ચૌટું. Rice-રાઇસ-ચોખા.

She is taking-તેણે લીધો છે.

To hold the rice-ટુ હોલ્ડ ધિ રાઇસ-ચોખા લેવાને; ચોખા-રાખવાને.

A baby brother-એ બેબિ બ્રધર-એક ન્હાનો બાળક ભાઇ.

Left-લેફ્ટ-રહેવા દીધો છે, મૂકયો છે.

So his mother left him at home-તેથી તેની માએ તેને ઘેર રહેવા દીધો (છે).

She has left him a toy-તેણી તેની પાસે રમકડું મૂકયું છે.

He will play with it-તે વડે તે રમશે.

Milk to drink-મિલ્ક ટુ ડ્રીંક-પીવાને દૂધ.

Taught-ટૉટ-શીખવ્યું. (ભૂતકાળ).

To teach-ટુ ટીચ્-શીખવવું.

To walk-ટુ વૉક-ચાલવાનું.

To talk-ટુ ટૉક-વાત કરવાનું.

To help-ટુ હેલ્પ-મદદ કરવાને.

15

The Mill-ધિ મિલ-ઘંટી.

Narain-નારાયણ.

Sitting on the ground-સિટિંગ્ ઑન ધિ ગ્રાઉન્ડ-જમીન [ઉપર બેઠેલાં.

To know-ટુ નો'-જાણવું.

I do not know-આઈ ડુ નૉટ નો'-હું જાણતો નથી.

Please tell me-પ્લીઝ ટેલ્ મી-મહેરબાની કરી મને કહો.

They are grinding-ધે આર્ ગ્રાઇન્ડીંગ્-તેઓ દળે છે.

To grind-ટુ ગ્રાઇન્ડ્-દળવું.

A mill-એ મિલ્-ઘંટી.

What is a mill-વૉટ ઇઝ્ એ મિલ્-ઘંટી એ શું છે?

Stones-સ્ટો'ન્સ્-પથરા. Heavy-હેવિ-ભારે.

Lower-લો'અર્-નીચેનો

The lower stone-ધિ લોઅર્ સ્ટોન-નીચેનો પથ્થર.

To move-ટુ મુવ્-ખસવું.

Does not move-ડઝ્ નૉટ મુવ્-ખસતો નથી; ફરતો નથી.

Upper-અપ્પર્-ઉપરનો.

The upper stone-ધિ અપ્પર્ સ્ટો'ન-ઉપરનો પથ્થર.

It can go round and round-તે ફર્યા કરી શકે છે.

To go round and round-ટુગો' રાઉન્ડ ઍન્ડ રાઉન્ડ-ફર્યા કરવું.

The handle is wooden-ધિ હૅન્ડલ ઇઝ્ વૂડન-હાથો લાકડાનો છે.

Are pushing-આર્-પુશીંગ્-ધકેલે છે.

To push-ટુ પુશ્-ધકેલવું.

A hole-એ હો'લ-કાણું.

Close to the handle-ક્લો'ઝ્ ટુ ધિ હૅન્ડલ-હાથાની જોડે.

What is this hole for–વૉટ ઇઝ ધિસ હો'લ ફૉર–For what is this hole–આ કાણું શા માટે છે ?

Fills–ફિલ્સ–ભરે છે

One of the women fills it with rice–એક સ્ત્રી તે ચોખાથી ભરે છે.

The rice falls through–ધિ રાઇસ ફૉલ્સ થ્રુ–ચોખા તેમાંથી સરે છે. (પડે છે.)

Between–બિટ્વિન–વચ્ચે.

Gets between the two stones–ગેટસ બિટ્વિન ધિ ટુ સ્ટો'ન્સ–તે બે પથ્થરની વચ્ચે આવે છે.

Grind–ગ્રાઇન્ડ–દળે છે.

Grind it into powder–ગ્રાઇન્ડ ઇટ ઇન્ટુ પાઉડર–તેનો દળીને લોટ બનાવે છે.

Powder–પાઉડર–લોટ, આટો, ભુકો.

Is putting some rice–થોડા ચોખા નાખે છે.

They are full of rice–તે ચોખાથી ભરેલી છે.

Will they grind all this rice into powder–તેઓ આ બધા ચોખાનો દળીને લોટ કરશે ?

All the rice in the baskets–ટોપલીઓમાંના બધા ચોખા.

Flour–ફ્લો'ર–લોટ, આટો.

We call this powder flour–વિ કૉલ ધિસ પાઉડર ફ્લો'ર–આપણે આ ભુકાને લોટ કહીએ છીએ.

Close to the lower millstone–ક્લોઝ્ ટુ ધિ લોઅર્ મિલ્ સ્ટોન્–નીચેના ઘંટીના પથ્થરની જોડે.

Cakes–કેઇક્સ–ભાખરીઓ, રોટલીઓ.

Rice cakes–રાઇસ કેઇકસ–ચોખાની રોટલીઓ.

Out of this flour–આઉટ્ ઑફ્ ધિસ્ ફ્લોર્–આ લોટની.

Do you like rice cakes–તમને ચોખાની રોટલી ગમે છે ?

I do–I do like–મને ગમે છે.

When they get cold–જ્યારે તે ઠંડી થાય છે ત્યારે.

I like to eat them–મને તે ખાવી ગમે છે.

Quite–ક્વાઇટ્–તદ્દન.

When they are quite hot–જ્યારે તે તદ્દન ગરમ હોય છે ત્યારે.

16.

Some Numbers–સમ્ નંબર્સ–કેટલીક સંખ્યા.

To learn–ટુ લર્ન–શીખવું.

Let us learn–લેટ્ અસ લર્ન–ચાલો આપણે શીખીએ (ભણીએ).

Numbers–નંબર્સ–સંખ્યા, (બહુ વચન)

Number–નંબર્–સંખ્યા (એક વચન).

How many–હાઉમેની–કેટલા.

Stool–સ્ટૂલ–બેસવાનુ મેજ.

The stool in the picture–ધિ સ્ટૂલ ઇન્ ધિ પિક્ચર્–ચિત્ર-માંનું સ્ટૂલ.

Fruits–ફ્રુટસ–ફળ (બહુવચન). Truit–ફ્રુટ્–ફળ.

Plate–પ્લેઇટ્–રકાબી. To count–ટુ કાઉન્ટ્–ગણવું.

Count–કાઉન્ટ્–ગણો.

I can count four–આઈ કૅન્ કાઉન્ટ ફો'ર્–હું ચાર ગણી શકું છું.

Fingers–ફિન્ગર્સ–આંગળાં.

On each hand–દરેક હાથે.

Bee–બી–મધમાખી.

Spider–સ્પાઇડર્-કરોળીઓ.

Pins–પિન્સ–ટાંકણીઓ; ખીંતીઓ.

Wooden pins–વૂડન્ પિન્સ-લાકડાની ટાંકણીઓ; ખીતીઓ.

Seven–સેવન્–સાત. Nine–નાઇન્–નવ.

Both–બો'થ્–બેઉ, બન્ને.

On both hands–ઑન્ બો'થ્ હૅન્ડઝ્–બન્ને હાથે.

Hold up–હો'લ્ડ અપ્–ઉંચા કરો.

17

Sisters–સિસ્ટર્સ્–બ્હેનો.

Seeta–સીતા. Old–ઓ'લ્ડ–ઘરડી, મ્હોટી.

Years–યર્સ–વર્ષ (બહુ વચન).

Year–યર્–વર્ષ (એક વચન.)
Ten–ટેન્–દશ
Ten years old–ટેન્ યર્સ્ ઓ'લ્ડ્–દશ વર્ષની.
With dark hair–વિથ્ ડાર્ક્ હે'ર્–કાળાવાળ વાળી.
Never–નેવર્–કદી નહીં. Idle–આઇડલ–આળસુ.
She is never idle–શી ઇઝ્ નેવર આઇડલ–તે કદી આળસુ નથી.
Busy–બિઝિ–ઉદ્યોગી.
To be busy–ટુ બિ બિઝિ–ઉદ્યોગી થવાનું.
She likes to be busy–તેને ઉદ્યોગી થવાનું ગમે છે.
To help–ટુ હેલ્પ–મદદ કરવી; મદદ કરવાનું.
This morning–ધિસ્ મૉર્નિંગ્–આજ સવારે.
Got up–ગૉટ્ અપ્–ઉઠી.
Very early–વેરિ અર્લિ–ઘણી વહેલી.
When it was light–જ્યારે અજવાળું થયું ત્યારે.
Swept–સ્વેપ્ટ્–વાળ્યું.
Swept out–સ્વેપ્ટ્ આઉટ્–વાળી કાઢયું.
To sweep–ટુ સ્વીપ્–વાળવું.
Woke–વો'ક્–જગાડયો. To wake–ટુ વેઇક્–જગાડવું.
Elder–એલ્ડર્–મ્હોટી–વધારે મ્હોટી.
It is time to get up–ઉઠવાનો વખત થયો છે.
Let us go and get water from the well–ચાલો આપણે કુવામાંથી પાણી લેવાને જઇએ.
They both went–ધે બો'થ્ વેન્ટ્–તેઓ બન્ને ગયાં.

Went–વેન્ટ્ ગયાં. To go–ટુ ગો'–જવું.
Went (ભૂતકાળ) Gone (ભૂત કૃદંત).

To the well–ટુ ધિ વેલ–કુવે.

Back–બૅક–પાછા.

One pot full of water–વન પૉટ્ ફુલ–ઑફ્ વૉટર્–પાણીનો ભરેલો એક ઘડો.

Took–ટૂક્–લેતી ગઈ; લીધી. To take–ટુ ટેઇક્–લેવું.

To draw–ટુ ડ્રૉ–ખેંચવું; કાઢવું.

Was drawing–વૉઝ ડ્રૉઇંગ્–ખેંચતી હતી; કાઢતી હતી.

She was picking up–તે ઉપાડી લેતી હતી; તે વીણી લેતી હતી.

Leaves–લીવ્ઝ્–પાંદડાં.

Sticks–સ્ટિકસ–ડાખળીઓ; લાકડાં.

Fire–ફાયર્–દેવતા; અગ્ની.

To get back–ટુ ગેટ બૅક્–પાછું જવું.

When they get back–જ્યારે તેઓ પાછા જશે.

To clean–ટુ ક્લીન્–સાફ કરવું; સાફ કરવાને.

To cook–ટુ કૂક્–રાંધવું.

Cooking–કૂકીંગ્–રાંધવાનું.

Cooking pot–કૂકીંગ્ પૉટ્–રાંધવાનું વાસણ.

Boil–બોઇલ્–ઉકાળવું; પકાવવું; ચઢાવવું.

For her father and brothers to eat–તેના બાપ અને ભાઇને ખાવાને.

If her mother wants anything–જો તેની માને કોઇ ચીજની જરૂર હોય છે તો.

She comes running up–તે દોડતી આવે છે.

Most–મો'સ્ટ–સૌથી વધારે. Much–મચ્–ઘણું.

More–મો'ર્–વધારે. Most–સૌથી વધારે.

Useful–યુઝ્ફુલ–ઉપયોગી.

Most useful–મો'સ્ટ યુઝ્ફુલ–સૌથી વધારે ઉપયોગી; સૌથી વધારે કામગરૂ.

To be tired–ટુ બિ ટાયર્ડ–થાકી જવું, થાકેલા હોવું.

She is tired–શિ ઇઝ્ ટાયર્ડ–તે થાકી જાય છે.

She is never tired–તે કદી થાકી જતી નથી.

She is never tired of helping others–તે બીજાને મદદ કરવાથી થાકી (કંટાળી) જતી નથી.

Big–બિગ્–મ્હોટી. Bigger–બિગર્–વધારે મ્હોટી.

Biggest–બિગેસ્ટ્–સૌથી વધારે મ્હોટી.

The biggest of the three–ધિ બિગેસ્ટ્ ઑફ્ ધિ થ્રી–ત્રણેમાં સૌથી વધારે મ્હોટી.

Small–સ્મૉલ્–ન્હાનું. Smaller–સ્મૉલર્–વધારે ન્હાનું.

Smallest–સ્મૉલેસ્ટ્–સૌથી વધારે ન્હાનું.

Good–ગૂડ્–સારૂં. Better–બેટર્–વધારે સારૂં.

Best–બેસ્ટ્–સૌથી વધારે સારૂં.

Very big–વૅરિ બિગ્–ઘણો મ્હોટો.

Very old–વૅરિ ઓ'લ્ડ્–ઘણો ઘરડો.

18.

The dog–ધિ ડૉગ્–કુતરો.

Night–નાઇટ્–રાત્રી. At night–ઍટ નાઇટ્–રાત્રે.
It gets dark–ઇટ્ ગેટસ–ડાર્ક–અંધારૂં થાય છે.
To lock–ટુ લૉક્–તાળુ દેવું; વાસવું; સાંકળ ભીડવી.
Are you not afraid? આર્ યુ નૉટ્ એફ્રેઇડ? તું બીતો નથી?
Thieves–થીવ્ઝ્–ચોર. (બહુવચન).
Thief–થિફ્–ચોર. (એકવચન).
Are you not afraid of thieves–તું ચોરથી બીતો નથી?
They may come–તેઓ (કદાચ) આવે.
In the dark–અંધારામાં.
To steal–ટુ સ્ટીલ–ચોરવું; ચોરી જવું.
Friend–ફ્રેન્ડ–મિત્ર.
All night long–આલ નાઇટ્ લૉંગ–આખી રાત.
Watches–વૉચીઝ–ચોકી રાખે છે; દેખરેખ રાખે છે.
To watch–ટુ વૉચ્–ચોકી રાખવી.
Sleeps–સ્લીપ્સ્–ઉંઘે છે.
He never sleeps–તે કદી ઉંઘતો નથી.
Thieves are afraid of him–ચોર તેનાથી બીએ છે.
If he sees a thief–ઇફ્ હિ સીઝ્ એ થિફ્–જો તે ચોરને જુએ છે.

Barks-બાર્કસ્-તે ભસે છે. To bark-ટુ બાર્ક-ભસવું.
When he hears a thief-જ્યારે તે ચોરને સાંભળે છે ત્યારે.
Bites-બાઇટસ્-કરડે છે. To bite-ટુ બાઇટ-કરડવું.
He will not bite my friends-તે મ્હારા મિત્રોને કરડતો નથી.
Any thing else-એનિથીંગ્ એલ્સ્-બીજું કાંઇ.
In his mouth-ઇન્ હિઝ્ માઉથ્-તેના મ્હોંમાં.

19

The Bird And Its Nest-ધિ બર્ડ્ ઍન્ડ ઇટસ્ નેસ્ટ્-પક્ષી અને તેનો આળો.

Garden-ગાર્ડન્-વાડી, બાગ.
This morning-ધિસ મૉર્નિંગ્-આજ સવારે.
High-હાય-ઉંચું. Low-લો'-નીચું.
Saw-સૉ-જોયું. (ભૂતકાળ). To see-ટુ સી-જોવું.
To fly away-ટુ ફ્લાય અવે'-ઉડી જવું.
It did not fly away-તે ઉડી ગયું નહીં.
Sat-સૅટ્-બેઠું. (ભૂતકાળ) To sit-બેસવું.
Still-સ્ટિલ્-શાંત; ચૂપ.
Quite still-ક્વાઇટ્ સ્ટિલ-તદ્દન શાંત.
Began-બિગૅન્-માંડયું; શરૂ કર્યું. (ભૂતકાળ)

To begin-ટુ બિગિન્-શરૂ કરવું; માંડવું.
To talk to her-તેની જોડે વાત કરવાનું.
Wings-વીંગ્ઝ-પાંખ.
High in the air-હાય ઇન્ ધિ એ'ર્-હવામાં ઉંચે.
Air-એ'ર્-હવા.
To fall-ટુ ફૉલ્-પડી જવું.
I do not fall-હું પડી જતું નથી.
From tree to tree-એક ઝાડથી બીજે ઝાડે.
To jump-ટુ જમ્પ્-કુદવું.
Would you like to fly like me-મારી પેઠે ઉડવાનું તને ગમશે?
I have shut-આઇ હેવ્ શટ્-મ્હેં બીડી છે.
Branch-બ્રાન્ચ-શાખા.
A nice warm house-સુંદર હુંફવાળું ઘર.
Built-બિલ્ટ્-બાંધ્યું. (ભૂતકાળ.)
To build-ટુ બિલ્ડ્-બાંધવું.
Week-વીક્-અઠવાડીયું.
Under-અન્ડર્-નીચે; તળે.
Little sticks-લિટલ્ સ્ટિક્સ-હાની ડાળીઓ.
Wool-વુલ-ઉન. Dry-ડ્રાય-સુકું.
To keep it warm તેને હુંફવાળું રાખવાને.
Blue-બ્લ્યુ-ચાહળી.
Laid-લેઈડ્-મૂક્યાં. (ભૂતકાળ). To lay-ટુ લે'-મકવું.

Yesterday-યસ્ટરડે'-ગઈ કાલ.
To touch-ટુ ટચ-અડકવું.
You must not touch them-તમારે તેને અડકવું જોઇએ નહીં.
Few-ફ્યુ-થોડા.
In a few days-ઇન્ એ ફ્યુ ડેઇઝ-થોડા દિવસમાં.
They will get cold-તે ઠંડા પડી જશે.
Cold-કો'લ્ડ-ઠંડા.

20

The young Birds-ધિ યંગ બર્ડ્ઝ-ન્હાનાં પક્ષી.

Afterwards-આફ્ટર્ વર્ડ્ઝ-પછીથી.
Five or six days afterwards-પાંચ કે છ દીવસ પછી.
It talked to her again-તેણે ફરીથી તેની સાથે વાત કરી.
Glad-ગ્લૅડ-ખુશી.
I am very glad to see you-હું તમને જોઈ ઘણું ખુશી થયું છું.
Near-નીઅર્-નજીક, પાસે.
If you like-ઇફ યુ લાઇક્-જો તમારી ઇચ્છા હોય તો.
Ago-અગો'-પહેલાં.
Two days ago-બે દિવસ પહેલાં.
Came out-કેઇમ્ આઉટ્-બહાર આવ્યાં.
Showed-શો'ડ-બતાવ્યાં. (ભુતકાળ).

To show-ટુ શો'-બતાવવું.

They are opening-ધે આર્ ઓ'પ્નીંગ્-તેઓ ઉઘાડે છે.

To open-ટુ ઓ'પન-ઉઘાડવું.

Mouths-માઉથ્સ-મ્હોં.

Crying-ક્રાઇંગ્-ચીસ પાડતાં.

To cry-ટુ ક્રાય-ચીસ પાડવી. Hungry-હંગ્રિ-ભૂખ્યાં.

Brought-બ્રૉટ્-લાવ્યું; લાવેલું.

I have brought-આઇ હેવ્ બ્રૉટ્-હું લાવ્યો છું.

I have just brought-હું હમણાંજ લાવ્યું છું.

A worm-એ વર્મ્-કીડો.

Another-અનધર્-બીજું (એક), એક બીજુ.

Like me-મ્હરા જેવું.

Has gone out-હેઝ્ ગૉન્ આઉટ્-બ્હાર ગયો છે.

To get these children some food-આ બચ્ચાંઓ માટે
કાંઇક ખોરાક લાવવાને.

Well-વેલ્-સારી રીતે.

To feed-ટુ ફીડ-ખવડાવવું.

They will get bigger and bigger every day-તેઓ
દરરોજ મ્હોટાં અને મ્હોટાં બનતાં જશે.

Month-મન્થ-માસ, મહીનો.

Strong wings-સ્ટ્રૅાંગ્ વીંગ્ઝ્-મજબુત પાંખો.

To teach-ટુ ટીચ-શીખવાડવું.

To fly about-ટુ ફ્લાય એબાઉટ્-આમ તેમ ઉડવાનું.

For themselves-ફૅાર્ થેમસેલ્વ્ઝ્-તેમના પોતાના માટે.

Babies-બેબિઝ્-બાળક, બચ્ચાં.

Birdie-બર્ડી-ન્હાનું પક્ષી; પંખીડું.

At break of day-એટ્ બ્રેક ઑફ્ ડે-પ્હો ફાટતાં; જ્યારે દીવસ થાય છે ત્યારે.

Let me fly-મને ઉડવા દો. **Rest**-રેસ્ટ-રહે.

To rest-ટુ રેસ્ટ્-રહેવું.

A little longer-એ લિટલ્ લૉંગર્-થોડી વધારેવાર.

Till-ટીલ્-જ્યાં સુધી...ત્યાં સુધી.

Stronger-સ્ટ્રૉંગર્-વધારે મજબૂત.

21

The Cat-ધિ કૅટ્.-બીલાડી.

Short soft hair-શૉર્ટ સૉફ્ટ હે'ર્-ટુંકી સુંવાળી રૂંવાટી.

Over its body-ઓવર્ ઈટસ્ બૉડિ-તેના શરીર ઉપર.

Body-બૉડિ-શરીર.

Claws-ક્લૉઝ્-નખ.

At the end-છેડે.

Sharp-શાર્પ્-તીક્ષણ.

End-એન્ડ્-છેડો.

Paws-પૉઝ્-પંજા.

To tease-ટુ ટીઝ્-ચીડવવું.

Do not tease-ડુ નૉટ્ ટીઝ્-ચીડવજો નહીં.

Scratch-સ્ક્રેચ્-નખથી ચીરા પાડવા; નખ ભીડાવવા.

To catch-ટુ કૅચ્-પકડવું.
Rats-રૅટસ-ઉંદર
Mice-માઇસ-ઉંદર, Mouse-માઉસ-ઉંદર.(એકવચન).
In the night-time-ઇન ધિ નાઇટ્ ટાઇમ-રાત્રીના વખતે.
Time-ટાઇમ્-વખત.
To steal food-ટુ સ્ટીલ ફૂડ-ખોરાક ચોરવાને.
Waits-વેઇટસ-રાહ જુએ છે.
Hole-હો'લ-દર; કાણું.
Jumps up-જમ્પ્સ અપ્-કૂદે છે.
Catches-કૅચીઝ-પકડે છે.
At last-ઍટ્લાસ્ટ્-છેવટે; આખરે.
Kills-કિલ્સ-મારી નાખે છે.
To kill-ટુ કિલ-મારી નાખવું.
Meat-મીટ્-માંસ. Bread-બ્રે'ડ-રોટલી.
Fond-ફૉન્ડ-શોખીન.
It is fond of fish-ઇટ્ ઇઝ ફૉન્ડ ઑફ્ ફિશ-તે માછલીનું શોખીન છે; તેને માછલી ભાવે છે.
To be fond of-નું શોખીન હોવું.
Kittens-કિટન્સ-બિલાડીનાં બચ્ચાં.
Licks-લિકસ-ચાટે છે. To lick-ટુ લિક-ચાટવું.
All over-ઑલ ઓ'વર્-આખે શરીરે, બધે.
Brings-બ્રિન્ગ્ઝ-લાવી આપે છે.
Moves-મુવ્ઝ-હલાવે છે. Play-પ્લે'-રમત. (નામ)

They jump about-તેઓ આમ તેમ કુદે છે.
By mewing-બાય મ્યુઇંગ-મીઆંઉ કરીને.
To mew-ટુ મ્યુ-મીઆંઉં કરવું.
Guard-ગાર્ડ-ચોકી રાખે છે; રક્ષણ કરે છે.
To guard-ટુ ગાર્ડ-ચોકી રાખવી; રક્ષણ કરવું.
Kind-કાઇન્ડ-માયાળુ.
We should be kind to them-આપણે તેમના તરફ માયાળુ થવું જોઇએ.

22

Goats-ગોટ્સ-બકરીઓ.

Goats-ગોટસ-બકરા (બકરીઓ).
What long ears-કેવા લાંબા કાન !
Horns-હૉર્ન્સ-શીંગડાં,
To butt-ટુ બટ-માથું બીડાવવું; માથુ મારવું; શીંગું મારવુ.
To beat-ટુ બીટ-મારવું.
If you do not beat them-જો તમે તેને નહીં મારશો તો
Sweet and good to drink-પીવામાં સારૂં અને મીઠું.
Less-લેસ-ઓછું.
Goatman-ગોટમૅન-બકરાવાળો.
He is going to milk them-તે તેમને દોવાની તૈયારીમાં છે.

In front of–ઇન ફ્રન્ટ ઑફ–ની આગળ.
In front of him–તેની આગળ; તેના મ્હોં આગળ.
Earthen–અર્થન–માટીનું.

23

The sheep–ધિ શીપ–ઘેટાં.

A sheep–એ શીપ–ઘેટું. A ram–એ રૅમ–ઘેટું
Male–મેઇલ–પુરૂષ (વાચક).
Male sheep–મેઇલ શીપ–પુરૂષ ઘેટું; ઘેટું.
Straight–સ્ટ્રેઇટ–સીધાં.
Twisted–ટિવસ્ટેડ–વાંકા; વાળેલાં
To twist–ટુ ટિવસ્ટ–વાંકુ વાળવું.
Thick–થિક–જાડું. Thick wool–જાડું ઉન.
Skin–સ્કિન–ચામડી.
Like a coat–લાઇક એ કોટ–કોટ જેવું.
Cut off–કટ ઑફ–કાપી નાંખે છે.
They make the wool into cloth–તેઓ ઉનનું કાપડ બનાવે છે;
Cloth–ક્લૉથ–કાપડ; લુગડું. Clothes–ક્લોધ્ઝ–લુગડાં, કપડાં.
They make the cloth into warm clothes–તેઓ કાપડનાં ગરમ લુગડાં બનાવે છે.
Flocks–ફ્લૉક્સ–ટોળાં Flock–ફ્લૉક–ટોળું.

In flocks–ઈન ફ્લૉક્સ–ટોળામાં; ટોળા બંધ.
Drives–ડ્રાઇવ્ઝ–હાંકી જાય છે;
Fields–ફિલ્ડ્ઝ–ખેતરો. To graze–ટુ ગ્રેઇઝ–ચરવું.
Thicker–થિકર્–વધારે જાડું. Mild–માઇલ્ડ–ધીમાં; નરમ.
Quiet–ક્વાયેટ્–શાંત. Harm–હાર્મ–ઇજા.
To any one–કોઇને.

24

For you And For Me–ફૉર્ યુ ઍન્ડ ફૉર્ મી–હારા અને મ્હારા માટે.

Bright–બ્રાઇટ્–તેજસ્વી. Shines–શાઇન્સ–પ્રકાશે છે.
To shine–ટુ શાઇન–પ્રકાશવું.
Deep blue sky–ડીપ બ્લ્યુ સ્કાય–ઘેરૂં વાદળી આકાશ.
Sky–સ્કા'ય–આકાશ. Pale–પેઇલ–ફીકકો.
Lights up–લાઇટ્સ અપ–ઓપે છે; અજવાળે છે; અજવાળું આપે છે.
Clouds–ક્લાઉડ્ઝ–વાદળાં. On high–ઑન હાય–ઉંચે.
Twinkling–ટિવન્કલીંગ–ઝબકતા.
To twinkle–ટુ ટિવંકલ–ઝબકવું.
Golden–ગો'લ્ડન–સોનેરી. Gold–ગો'લ્ડ–સોનું.
Sinks down–સિન્કસ ડાઉન્–આથમે છે. નીચો ઉતરે છે; ડુબે છે.
To sink–ટુ સિન્ક્–ડુબવું; આથમવું;
West–વેસ્ટ્–પશ્ચિમ. Sweetly–સ્વીટ્લિ–મધુરી રીતે.

Garden tree–બાગમાંનું ઝાડ Songs–સૉંગ્ઝ–ગીત.
Hum–હમ્–ગણુગણે છે; ગુંજે છે.
To hum round–આમ તેમ ગુંજવું; ગણુગણુવું.
Gay–ગે'–ચળકતાં, આનંદી.
Open–ઓપન્–ઉઘડે છે. Smile–સ્માઇલ–હસે છે.
To scent–ટુ સેન્ટ–સુગંધી આપવી; સુગંધી પાથરવી.
Bloom–બ્લુમ–ખીલવું. Great–ગ્રેટ–મહાન, મ્હોટો.
Up on high–ઉંચે.
His home in the sky–આકાશમાંના તેનું ઘર.
Things–થીંગ્ઝ–ચીજો.
He has made–તેણે બનાવી છે.
Loving–લવીંગ–પ્રેમાળ, હેતાળ,
Made–મેઇડ–બનાવ્યું; બનાવેલી.
To make–ટુ મેઇક–બનાવવું.

પ્રાયમર સેકન્ડનો તરજુમો.

૧ મ્હારા બાપ.

મ્હારે વાસ્તે કોણ સખત મજુરી કરે છે ? મ્હારી સંભાળ કોણ લે છે ? મ્હારો સૌથી સારો મિત્ર કોણ છે ?

મ્હારા બાપ.

હું મ્હારા બાપને ચાહું છું. મ્હારા બાપ મ્હને ચાહે છે.

---

૨ મા ઘેર.

બાપ કામ ઉપર ગયા છે. બે છોકરાઓ નિશાળે ગયા છે. ત્રણ ન્હાની છોડીઓ ઘેર છે. મા પણ ઘેર છે. તેઓ આ ચિત્રમાં છે.

તેઓ શું કરે છે ?

મા પોતાની ન્હાની છોડીઓને લખતાં શીખવાડે છે. તેઓ બધાં એક સાદડી ઉપર બેઠાં છે. એક (છોડી) દોરીમાં ફુલ પરોવે છે. બીજી બે છોડીઓ ચોપડીઓમાં લખે છે. માએ પોતાના હાથમાં પંખો ઝાલ્યો છે. તેણીના ગળાની આસપાસ કંઠી છે. તેના કાનમાં એરીંગ છે. છોકરીઓને પણ એરીંગ છે.

---

૩ બાળક.

મા—હું બાળક જોઉં છું.

છોકરું—બાળક ક્યાં છે ?

મા—પેલું તે રહ્યું. તે મેજ ઉપર બેઠું છે. હું મ્હોટો પંખો જોઇ શકું છું.

છોકરું—પંખો ક્યાં છે ?

મા—પંખો બાળકની પાછળ છે. તે તેની પાસે બેઠું છે. તે તેની આગળ બેઠું છે.

છોકરું—તે શું કરે છે ?

મા—તે મ્હારી અને ત્હારી સામુ જુએ છે.

છોકરું—મેજ ઉપરથી તે નહીં પડે ?

મા—અરે, ના ! તે નહીં પડે. તે મેજ ઉપર સહીસલામત છે.

છોકરું—એને હું દૂધનો પ્યાલો આપું ?

મા—હા, ભલે તેને દૂધનો પ્યાલો આપો.

છોકરું—હું તેના ગળાના આસપાસ કંઈક જોઇ શકું છું. એ શું છે ?

છોકરું—તેના હાથ કેવા ન્હાના છે ? તેના ડાબા હાથમાં તેણે શું ઝાલ્યું છે ?

મા—તેણે પોતાના ડાબા હાથમાં થોડાં ફૂલ ઝાલ્યાં છે. તેની પાસે મેજ ઉપર થોડાં વધારે ફૂલ હું જોઈ શકું છું.

છોકરું—એના જમણા હાથમાં હું કાંઇ જોતો નથી.

મા—ના. તેના જમણા હાથમાં તેણે કાંઇ ઝાલ્યું નથી.

છોકરું—એનું નામ મને કહો.

મા—એનું નામ શોધા છે. પણ અમે બધા તેને બાળક કહીએ છીએ.

છોકરૂં—બાળક ચાલી શકે છે ?

મા—તે દૂર જઈ શકતું નથી. તે મારો હાથ પકડીને ચાલે છે.

છોકરૂં—તે બોલી શકે છે ?

મા—ના. તે હજુ બહુ બોલી શકતું નથી. તે થોડા વખતમાં મ્હોટું થશે ત્યારે તે ચાલશે અને બોલશે અને દોડશે.

છોકરૂં—પંખાનો ઘાટ કેવો છે ?

મા—પંખો ગોળ છે. તેને લાંબો હાથો છે.

ન્હાના બાળક તરફ માયાળુ થાઓ. તેની સાથે નમ્રતાથી બોલો.

---

૪ નવો પતંગ.

કેશુ—ટીકુ આવ, ચાલ આપણે ઘેર જઈએ—થોડી વારમાં અંધારૂં થશે. મ્હારે જલદી ઘેર જવું છે.

વિઠુ—વારૂ કેશુ, હું તારી સાથે આવીશ. તું ઘેર શું કરીશ ?

કેશુ—મ્હારે નવો પતંગ ઉડાડવો છે.

વિઠુ—તને પતંગ કોણે આપ્યો ? મ્હેં તે કદી જોયો નથી.

કેશુ—તે મને મ્હારા ભાઈએ કાલ આપ્યો. તેણે તે બનાવ્યો. તેણે તે સારા કાગળનો બનાવ્યો. તે બહુ સુંદર પતંગ છે. તેને સુંદર પુંછડી છે.

વિઠુ—ત્હારી પાસે કાંઈ દોરી છે ?

કેશુ—અરે હા. મ્હારી પાસે દોરીનો મ્હોટો દડો છે. તે સારી અને

મજબુત દોરી છે. તે તુટશે નહી. મ્હારો પતંગ બહુ ઉંચે ઉડી શકે છે. હું તે નદી ઉપર ઉડાડીશ.

વિ હું—હું પાછળ ઉભો રહીશ અને જોઈશ.

---

૫ કેરી.

છોકરો—અહીં ત્રણ સુંદર કેરીઓ છે.

બાઈ—આ કેરીઓ પાકી છે ?

છોકરો—હા તે તદ્દન પાકી છે, અને મીઠા રસથી ભરપૂર છે.

બાઈ—તું તે કેવી રીતે જાણે છે ?

છોકરો—તે પાકી દેખાય છે, તે પાકી લાગે છે, અને તે પાકી સ્હોડે છે.

બાઈ—હા, તે ખરેખર સુંદર સ્હોડે છે. તે પાકી હોવી જોઇએ.

છોકરો-તું કેટલાં પાંદડાં જોઇ શકે છે ?

બાઇ—હું બે પાંદડાં જોઈ શકું છું. દરેક કેરીને ડાખળી છે. ત્રણ કેરીઓ છે અને ડાખળીઓ છે, પણ ફક્ત બે પાંદડાં છે. એક ડાખળી ઉપર પાંદડું નથી. એના ઉપર શા માટે પાંદડું નથી ?

છોકરો—એ ડાખળી પરનું પાંદડું ખરી પડેયું છે.

બાઈ—આ કેરીમાંથી એક કાપું ?

છોકરો—હા, તારી મરજી હોય તો એક ખા. આવ, અહીં બેસ અને ખા. તેનો સ્વાદ સારો છે ?

બાઈ—હા, મ્હારો આભાર માનું છું. તે બહુ સારી લાગે છે. તેનો

સ્વાદ બહુ સારો છે. મ્હને આ કેરી પસંદ પડે છે. તને તે ક્યાંથી મળી ?

છોકરો—આપણા બગીચામાંના ઝાડ ઉપરથી મ્હેં તે ચૂંટી લીધી.

બાઈ—ઝાડપર બીજી પાકી કેરીઓ છે ?

છોકરો—ના. ઝાડપરની બીજી કેરીઓ લીલી (કાચી) છે. તે હજુ પાકી નથી. તે ખાવા જેવી થઇ નથી. આપણે તે ચૂંટી લેવી જોઇએ નહીં.

કાચી કેરીઓ ખાશોમાં. જો તમે ખાશો તો માંદા પડશો. જો તમે માંદા પડશો તો મરી જશો.

---

૯ ચપ્પુ.

કેશુ—જો, આ મ્હારૂં ન્હાનું ચપ્પું છે.

ગોપુ—કેવું સુંદર ચપ્પું ? એ કાપી શકે છે ?

કેશુ—અરે હા, એ કેરી કાપી શકે છે. એ કાગળ કાપી શકે છે.

ગોપુ—એનાથી પેન્સીલ (સીસાપેન) ઘડી શકાય છે ?

કેશુ—હા, સીસાપેન કઠણ હોય છે, પણ મ્હારૂં ચપ્પું એ કાપી શકે છે. એને હાથો છે અને ત્રણ તીક્ષ્ણ પાનાં છે. એ ઉઘાડું છે અને તું તીણાં પાનાં જોઇ શકે છે. જો તું તે વાશી દે તો તું પાના જોઇ શકે નહીં.

ગોપુ—એને કેવો હાથો છે ?

કેશુ—એને હાડકાનો હાથો છે. અને પાનાં ગજવેલ (પોલાદ)ના છે.

ગોપુ–આ ચપ્પાનું નામ મને કહે.

કેશુ–એ લેખણ છોલી શકે છે અને તે વડે હું ઘણીવાર કલમ ઘડું છું. અમે તેને ચપ્પું કહીએ છીએ.

ગોપુ–એ પોલાદની કલમ છોલી શકે ?

કેશુ—ના, એનાથી હું પીછાની કલમ ઘડી શકું છું. પણ એ પોલાદ કાપી શકે નહી. પોલાદ ઘણું સખત હોય છે. પીછું પોચું હોય છે.

ગોપુ–મહેરબાની કરી મને આ ચપ્પું આપ.

કેશુ—ના, આ ચપ્પું હું તને આપી શકું નહીં. એ તો મ્હારે પોતાને જોઇએ છે. આના જેવું એક ત્હારા બાપાને ત્હારે માટે ખરીદવાનું કહેજે.

ગોપુ—આ સુંદર ચપ્પુ તેં કયાંથી ખરીદ્યું !

કેશુ—ગઈકાલ (મ્હારા) બાપાએ એ દુકાનમાંથી ખરીદ્યું.

ગોપુ–એને માટે એમણે શું આપ્યું ?

કેશુ—એને માટે તેમણે આઠ આના આપ્યા. તેમણે પોતે મને એમ કહ્યું હતું. હવે તું ઘેર જા. બહુ મોડું થયું છે. મ્હારે સુઈ જવું છે.

મ્હારે વાંચતા શીખવું જોઇએ. મ્હારે લખતાં શીખવું જોઇએ. મ્હારે જુઠું બોલવું જોઇએ નહીં. મ્હારે કોઇને ઇજા કરવી જોઇએ નહીં.

૭ ગાય.

ગોવિંદ—આ ચિત્રમાં શું છે? મને કહો.

વિઠુ—હું ગાય અને વાછરડું અને માણસ અને સ્ત્રી જોઉં છું. માણસ કોણ છે? તે શું કરે છે?

ગોવિંદ—તે દૂધવાળો છે. ગાય તેની ગાય છે. એ જમીન ઉપર બેઠો છે, અને પોતાના જમણા હાથથી ગાય દોહે છે.

વિઠુ—એના ડાબા હાથે તે શું કહે છે?

ગોવિંદ—પોતાના ડાબા હાથે તેણે વાસણ ઝાલ્યું છે.

વિઠુ—દૂધવાળાની પાસે જમીન ઉપર હું બે વસ્તુઓ જોઈ શકું છું. એ શું છે અને શા વાસ્તે છે?

ગોવિંદ—એક મ્હોટું ગોળ વાસણ છે અને એની પાસે એક ન્હાનું વાસણ છે. મોટા વાસણમાં દૂધવાળો દોહે છે. એ દૂધથી ભરાઇ જશે. પછી તે પેલા બે વાસણમાં દૂધ રેડશે.

વિઠુ—દૂધવાળો અહીં કયારે આવે છે?

ગોવિંદ—ગાય દોહવાને તે હમ્મેશાં સવારે અહીં આવે છે. ગાયને દોહીને પોતાનું દૂધ વેચવાને તે ઘેર ઘેર ફરે છે.

વિઠુ—પેલી ત્યાં ઉભેલી બાઈ કોણ છે? એ કયાંથી આવી છે? એને શું જોઇએ છે?

ગોવિંદ—તે ગાયની પાછળના ઘરમાંથી બ્હાર આવેલી છે. તે પોતાને માટે થોડું દૂધ લેવા આવી છે. જમીન ઉપરનું પેલું ન્હાનું વાસણ તેનું છે. દૂધવાળો તે દૂધથી ભરશે અને તેણી તે લઈ જશે.

એના હાથે બંગડીઓ છે. એની ઘૂંટણ ઉપર ઝાંઝર (કલ્લી) છે, નાકમાં વાળી છે; અને કાનમાં એરીંગ છે.

વિઠ્ઠુ—ગાય શું કરે છે ?

ગોવિંદ—ગાય જમીન ઉપરની ટોપલીમાંથી ખાય છે.

વિઠ્ઠુ—વાછરડું શું કરે છે ?

ગોવિંદ—વાછરડું એની માની નીચે પોતાનું માથું ઘાલે છે. તે પોતાને માટે થોડું દૂધ લેવાનો પ્રયત્ન કરે છે.

વિઠ્ઠુ—વાછરડાને થોડું દૂધ મળશે ?

ગોવિંદ—હા, દૂધવાળો દૂધથી પોતાનું વાસણ ભરશે અને પછી વાછરડાને પોતાની મા પાસેથી થોડું દૂધ પીવા દેશે.

વિઠ્ઠુ—ગાય શું ખાય છે અને શું પીએ છે ?

ગોવિંદ—એ ઘાસ, કુશકી, કઠોળ અને પરાળ ખાય છે. તે સ્વચ્છ ઠંડુ પાણી પીએ છે.

વિઠ્ઠુ—દૂધવાળાએ તેના પાછલા પગ કેમ સાથે બાંધ્યા ?

ગોવિંદ—તેને લાત મારતી અટકાવવાને તેણે તેના પાછલા પગ જોડે બાંધ્યા. જો તે લાત મારે તો દૂધનું વાસણ ઉંધુ વળે અને દૂધવાળાને ઈજા થાય.

વિઠ્ઠુ—ગાય કેટલું દૂધ દે છે ?

ગોવિંદ—આ ગાય દરરોજ ચાર શેર દૂધ દે છે. સવારમાં તે બશેર દે છે અને સાંજે ફરીથી તે બશેર દે છે.

ગાયના માથા ઉપર તું બે શીંગડા જુએ છે. નહીં વારુ ? તે ગાયને કાંઈ કામના છે ?

વિઠુ—હું શીંગડાં જોઇ શકું છું. એ શા કામના હોય છે

ગોવિંદ—ગાય તેનાથી લડી શકે છે. કોઈ તેને અથવા તેના વાછરડાને ઇજા કરવાનો પ્રયત્ન કરે ત્યારે તે પોતાના શીંગડાથી લડે. તેને ટુંકા પગ છે અને ઘણી જલદીથી દોડી શકતી નથી. પણ પોતાના શીંગડા વતી પોતાને અને પોતાના નાના વાછરડાને સહી સલામત રાખી શકે છે.

આ વાસણ મ્હોટું છે. પેલાં વાસણ મ્હોટાં છે. આ ચોપડીઓ મ્હારી છે. પેલી ચોપડીઓ તમારી છે. દૂધ સારૂં, ધોળું અને મીઠું હોય છે. દરેકને દૂધ પીવું ગમે છે. ન્હાની ગાયને આપણે વાછરડી કહીએ છીએ. ગાય પોતાના વાછરડાનું જતન કરે છે.

---

૮ ઘોડો.

માણસ—અહીંઆ મારો ઘોડો છે. એના સામું જો. એને લાંબા પગ છે. અને વાળવાળી લાંબી પૂંછડી છે. તે બહુ જોરાવર છે. તે ઘણી ઝડપથી દોડી શકે છે. તે ઘણે દૂર માણસને પોતાની પીઠ ઉપર લઇ જાય છે. એને લાંબી ડોક છે, ન્હાનું માથું છે; ન્હાના કાન છે; અને તે સારી રીતે સાંભળી શકે છે. તે ગાય જેવો ટુંકો હોતો નથી. તે ઉંચો હોય છે.

છોકરો—હું તમારા ઘોડા ઉપર સ્વાર થાઉં.?

માણસ—હા. તેની પીઠ ઉપર ચઢ અને સ્વારીકર, હું તને ઝાલી રાખું છું, બીતોના.

છોકરો—મહેરબાની કરી મને મજબૂત પકડી રાખજો. તેને ઝાડપથી દોડવા દેશો નહીં. તે કેવો ઝડપથી દોડે છે.?

આ સુંદર કાળો ઘોડો છે ઘોડો ઘણી ઝડપથી દોડી શકે છે. ઘોડો તેના સ્વારને ઓળખે છે. ચડી બેસ. મજબૂત પકડો. ઝડપથી ચાલો.

---

૯ ખુરશી.

રામ—આ સારી ખુરશી નથી? એ કોની છે?

ગોવિંદ—એ મ્હારી ખુરશી છે. હું એના ઉપર બેસું છું. કેટલાક માણસ ભોંય ઉપર બેસે છે. ભોંય ભીની હોય. હું ખુરશી ઉપર બેસું તો હું ભીંજાઉં નહીં.

રામ—આ કેવી જાતની ખુરશી છે ?

ગોવિંદ—તે નેતરની ખુરશી છે. પાછળ નેતરના પાતળા કકડા છે. પાયા નેતરના જાડા કકડાના છે. બેઠક નેતરની છે. એ પોચી લાગે છે.

રામ—મ્હારો વાંસો દુખે છે. હું ઘેર જમીન ઉપર બેઠો અને ભીંજાયો.

ગોવિંદ—મ્હારી ખુરશી ઉપર બેસ. ત્હારે ઘેર ખુરશી છે?

રામ—ના. પણ હું એક ખરીદીશ: એનું શું પડશે ?

ગોવિંદ—સારી ખુરશીના તારે બે કે ત્રણ રૂપીયા આપવા પડશે.

કેટલીક ખુરશીઓ લાકડાની હોય છે. લાકડું કઠણ લાગે છે. પણ નેતર કરતાં તે વધારે મજબૂત હોય છે.

ખુરશીઓને પીઠ, બેઠક અને પાયા હોય છે. કેટલીક ખુરશીઓને હાથ હોય છે.

---

૧૦ હું કરીશ.

૧ હું મ્હારા બાપને માનીશ.
૨ હું મ્હારા માબાપ બ્હેન અને ભાઈ ઉપર પ્રેમ રાખીશ.
૩ હું ઘેર દરેક જણ તરફ માયાળુ થઈશ.
૪ હું દરેકની સાથે ધીમાસ અને નરમાશથી બોલીશ.
૫ હું હમેશ ઇશ્વરની પ્રાર્થના કરીશ.
૬ મ્હારી સંભાળ રાખવાની હું ઇશ્વરને પ્રાર્થના કરીશ.

હું નહીં કરૂં.

૧ હું જુઠું નહીં બોલું.
૨ હું ચોરી નહી કરૂં.
૩ હું અપશબ્દ વાપરીશ નહીં.

ખરૂં કરવાનો પ્રયત્ન કરો.

સાચા રહેવાનો પ્રયત્ન કરો.

જો તમે દરેકપર પ્રેમ રાખશો તો દરેક તમારાપર પ્રેમ રાખશે.

---

૧૧ બળદગાડું.

છોકરો—ગાડામાં બેઠેલા પેલા માણસને તું જુએ છે ?

બાઈ—હા. હું એને ગાડામાં જોઉં છું. તે કોણ છે ? તે ત્યાં શું કરે છે ?

છોકરો—એ ગાડાવાળો છે. તેણે પોતાના માથે પાઘડી પહેરી છે. આ ગાડું તેનું છે. તે બળદગાડું છે. તે બળદને હાંકે છે.

બાઈ—ગાડું શાથી ચાલે છે ?

છોકરો—બળદ ગાડાને ખેંચે છે. ગાડાને બે મ્હોટાં ગોળ પૈડાં છે. દરેક બાજુએ એક છે. જ્યારે બળદ ખેંચે છે ત્યારે પૈડાં ફરે છે. ત્યારે ગાડું રસ્તામાં ચાલે છે. હમણાં તે રસ્તામાં શાંત ઉભું છે.

બાઈ—અહીં તે શા વાસ્તે શાંત ઉભું છે ?

છોકરો—કોઈ દૂર રહે છે. આ ઘરમાં તેનો એક ભાઈબંધ છે. તેને મળવાની અને તેની સાથે વાતચીત કરવાની તેની ઇચ્છા હતી. તેને અહીં લાવવાને તેણે ગાડાવાળાને ચાર આના આપ્યા. હમણાં તે ઘરમાં છે અને પોતાના ભાઈબંધ સાથે તે વાત વાત કરે છે. થોડીકવારમાં તે બ્હાર આવશે અને આ ગાડામાં બેસી ઘેર જશે. ગાડાવાળો બ્હાર તેની વાટ જુએ છે.

બાઈ—ગાડાનો ઉપરનો ભાગ (મથાળું) કેવો સુંદર છે ?

છોકરો—હા. ગાડાવાળાએ તે પોતે જાતે બનાવ્યો (છે). તેણે તે નેતર અને સાદડીનો બનાવ્યો (છે). તેણે નેતર વાળીને સાદડી

તેના ઉપર મૂકી (છે). પાતળાં દોરડાંથી નેતર ઉપર સાદડી બાંધી લીધી (છે). તમે નેતર જોઈ શકતા નથી. તે અંદર છે. સાદડીઓ ઉપરનાં બ્હારનાં દોરડાં તમે જોઈ શકો છો.

બાઈ—ગાડાનો ઉપરનો ભાગ શું કામનો છે ?

છોકરો—ગાડાનો ઉપરનો ભાગ સૂર્યનો તાપ અને વર્ષાદ દૂર રાખે છે. સૂર્યનો તાપ અને વર્ષાદ અંદર જઈ શકતાં નથી. ગાડું અંદરથી ઠંડું અને ભેજ વગરનું છે.

બાઈ—ગાડાવાળો બળદને શી રીતે હાંકે છે ?

છોકરો—બળદના નસ્કોરામાં તેણે દોરી પરોવી છે. તેણે તેની જોડે દોરડું બાંધ્યું છે. દોરડાનો એક છેડો તેણે પકડ્યો છે. જ્યારે તે દોરડું ખેંચે છે ત્યારે બળદ ઉભો રહે છે. તેના હાથમાં ચાબુક છે. જો બળદ દોડે નહીં તો તે ચાબુક મારે છે. પછી તે દોડવા લાગે છે.

બળદને ટુંકા પગ હોય છે. ઘોડો બળદ કરતાં વધારે ઉંચો હોય છે. ઘોડાની ખરી આખી હોય છે. બળદની ખરી બે ભાગમાં હોય છે.

---

૧૨ તે મેળવવાનો પ્રયત્ન કરો.

એક ન્હાનો છોકરો અને તેની મા.

છોકરો—તેં શું ધર્યું છે ?

મા—આ એક ન્હાનું પક્ષી છે.

છોકરો—એ ઉડી શકે છે ?

મા—ના. એ લાકડાનું પક્ષી છે. એ ઉડી શકે નહીં. તે રમકડું છે. તુ એની સાથે રમ.

છોકરો—તે મને આપ.

મા—તારો હાથ ઉંચો કરીને લે.

છોકરો—હું એટલે ઉંચે પહોંચી શકું નહીં.

મા—પણ તેને પહોંચવાનો પ્રયત્ન કર.

છોકરો—હું પ્રયત્ન કરૂં છું પણ પહોંચી શકતો નથી.

મા—તારા અંગુઠા ઉપર ઉભો રહે અને પ્રયત્ન કર.

છોકરો—તે થોડું નીચું ઉતાર હવે તે મેં લીધું છે. તે મ્હારા હાથમાં આવ્યું છે. હું તે જવા નહીં દઉં. આ પક્ષી મ્હારૂં ને ?

મા—હા. હું તે તને આપી દઉં છું. એ હવે તારૂં થયું.

છોકરો—વ્હાલી મા, સારૂં કર્યું.

મા તેના ન્હાના છોકરાપર પ્રેમ રાખે છે.

૧૩ કુકડો.

કુકડો બહુ સુંદર પક્ષી છે. એ કેવો અક્કડ ઉભો છે ? તેની પૂંછડી જુઓ. તેમાં કેવાં સુંદર લાંબાં પીછાં છે ? તે ધોળાં, કાળાં, રાતાં અને પીળાં છે. તેના માથા ઉપર સુંદર રાતી કલગી છે.

કુકડાને બૈરી બચ્ચાં છે. બૈરી મુરઘી છે. તે ઇંડાં મુકે છે અને તેમને હુંફાળા રાખવાને તેમના ઉપર બેસે છે. પછી ઇંડાં ફૂટે છે. ન્હાના મરઘાં બ્હાર આવે છે. ચિત્રમાં તમે મરઘી અને તેની આસપાસ બધે તેનાં બચ્ચાં જુઓ છો. તે શું કરે છે ? તે તમે મને કહી શકશો? તે ભોંય ઉપરથી પોતાના બચ્ચાં માટે ખોરાક વીણે છે. તે તેમને ખવડાવે છે. તે તેમની મા છે. તેઓ પણ થોડો ખોરાક વીણવાનો પ્રયત્ન કરે છે. તેઓ તેમની માની પેઠે ખોરાક વીણે છે.

કુકડો સવારમાં ઘણો વ્હેલો ઉઠે છે. અને કુકડેકુ કરવા માંડે છે. તે શું કહે છે ? તે મને કહો. તે કહે છે "જાગો, જાગો. તમારી આંખો ઉઘાડો અને ઉઠો. સુર્યોદય પહેલાં ઉઠો.

સવાર પહેલાં કુકડો કૂકડેકૂ કૂકડેકૂ એમ બોલે છે. કીકીરીકી. પૂર્વમાં નવું અજવાળું થાય છે. કૂકડૂકૂ કૂકડૂકૂ પક્ષીઓ વહેલું ગાવા માંડે છે. કીકીરીકી કીકીરીકી કીકીરોકી. દીવસ તાજો પ્રકાશ લાવે છે.

દર સવારે રાતો સૂર્ય તેજસ્વી રીતે અને હુંફ આપતો ઉગે છે. પણ સાંજ અને અંધારી કાળી રાત તરતજ આવી પહોંચે છે. એ વખતે ચંદ્ર અને તારા ઉગે છે. જ્યારે અજવાળું બંધ થાય છે ત્યારે તેઓ પ્રકાશે છે.

---

૧૪ મા અને તેનો છોકરો.

કેશુ—આ ન્હાનો છોકરો આગળ ચાલી શકતો નથી.

ગોંડુ—તે શા કારણથી દૂર ચાલી શકતો નથી.

કેશુ—તે બહુ ન્હાનો છે. તેથી તેની માએ તેને તેડ્યો છે. ને તે પોતાની માને પોતાના ડાબા હાથે કેવો બાઝી પડ્યો છે.

ગોંડુ—એના જમણા હાથે તે શું કરે છે?

કેશુ—તેનો જમણો હાથ તું જોઇ શકતો નથી. તે તેની માના વાંસાની આસપાસ છે. મા તેના ન્હાના છોકરાને ચાહે છે. તેણે તેના હાથમાં કડાં તેના પગમાં કલ્લીઓ અને તેના માથા ઉપર ન્હાની ટોપી પહેરાવી છે.

ગોંડુ—તે ક્યાં જાય છે અને તેની જમણી બાજુએ તેણે શું ઉપાડ્યું છે?

કેશુ—તે થોડા ચોખા ખરીદવાને બજારમાં જાય છે.

ગોંડુ—બજારમાંથી તે ચોખા ઘેર કેવી રીતે લાવશે?

કેશુ—તેણે ચોખા લેવાને ટોપલો લીધો છે. આ ન્હાના છોકરાને ઘેર એક બાળક બાઇ છે. તે બહુ ન્હાનો છે. તેથી તેની માએ તેને ઘેર રાખ્યો (છે).

ગોંડુ—તેની મા ઘેર ન હોય ત્યારે બાળકની કોણ સંભાળ લે છે?
કેશુ—એની મા બજારમાં જાય ત્યારે તેનો બાપ તેની સંભાળ રાખે છે. તેણી તેને રમકડું આપતી આવી છે. તે તે વડે રમશે.
મને કોણ ઘણું ચાહે છે? મ્હારી મા.
મને પીવાને દૂધ કોણ આપે છે? મ્હારી મા.
મને હરતાં ફરતાં અને વાતચીત કરતાં કોણે શીખવાડયું? મ્હારીમાએ.
મને મદદ કરવાને કોણ દોડી આવે છે? મ્હારી મા.
મ્હારે મારી માને ચાહવી જોઇએ અને તેની સંભાળ લેવી જોઇએ.

---

૧૫ ઘંટી.

નારાયણ—આ ચિત્રમાં તું શું જુએ છે?
ગોવિંદ—ભોંય ઉપર સાદડી ઉપર બેઠેલ બે બૈરીઓ અને એક પુરૂષને હું જોઉં છું.
નારાયણ—એ શું કરે છે?
ગોવિંદ—મને ખબર નથી. મને કહો.
નારાયણ—તેઓ ઘંટીમાં ચોખા દળે છે.
ગોવિંદ—ઘંટી એ શું છે?
નારાયણ—ઘંટીમાં બે પથરા હોય છે. તે મ્હોટા ગોળ અને ઘણા ભારે હોય છે. નીચેનો પથરો ફરતો નથી. ઉપરના પથરાને હાથો હોય છે. તે ગોળ ફર્યા કરે છે. હાથો લાકડાનો હોય

છે. પુરૂષ અને બે બૈરીઓ હાથાને ઝાલીને ઉપલા પથ્થરને ગોળ ફેરવે છે. ઉપલા પથ્થરમાં હાથાની પાસે એક કાણું છે.

ગોવિંદ—એ કાણું શા માટે છે.

નારાયણ—એક બાયડી તેમાં ચોખા ભરે છે. ચોખા તેમાં ઉતરે છે અને બે પડની વચ્ચે આવે છે. પથ્થર તેનો થોડીવારમાં દળીને લોટ કરે છે. એક બાયડી પોતાના જમણા હાથે થોડા ચોખા નાખે છે. તું તેને જોઇ શકે છે ?

ગોવિંદ—હા. હું તેને જોઇ શકું છું. જમીન ઉપર બે ટોપલા છે. એ ચોખાથી ભરેલા છે. એ બધા ચોખાનો દળીને લોટ કરશે ?

નારાયણ—હા. ટોપલીમાંના બધા ચોખાનો તેઓ દળીને લોટ કરશે. આપણે આ ભૂકાને લોટ કહીએ છીએ. નીચેના પડ પાસે સાદડી ઉપર તું ધોળો લોટ જોઇ શકે છે. બાયડીઓ આ લોટની ચોખાની રોટલી બનાવશે. તને ચોખાની રોટલી ગમે છે ?

ગોવિંદ—મને ગમે છે તે બહુ સરસ હોય છે. અમે ઘણીવાર તે ઘર આગળ ખાઇએ છીએ. પણ તે ઠંડી પડી જાય ત્યારે સારી લાગતી નથી. જ્યારે તે તદ્દન ગરમ હોય ત્યારે તે ખાવી મને ગમે છે.

ચોખાની ગરમ રોટલી બહુ સારી લાગે છે. મને ઠંડી ચોખાની રોટલી ગમતી નથી.

૧૬ કેટલાક આંકડા. (કેટલીક સંખ્યા.)

ગોવિંદ—ચાલો આપણે કેટલીક સંખ્યા શીખીએ. તારે કેટલા હાથ છે ?

ગોપાળ—મ્હારે બે હાથ છે, એક ડાબો અને એક જમણો.

ગોવિંદ—ચિત્રમાંના આ સ્ટૂલને કેટલા પાયા છે.

ગોપાળ—સ્ટૂલને ત્રણ પાયા છે. એક, બે, ત્રણ.

ગોવિંદ—ચિત્રમાંની રકાબીમાં કેટલાંક ફળ છે ? તેમને ગણ અને મને કહે.

ગોપાળ—એક, બે, ત્રણ, ચાર. હું ચાર ગણી શકું છું.

ગોવિંદ—ત્હારે દરેક હાથે કેટલી આંગળીઓ છે ?

ગોપાળ—મ્હારે દરેક હાથે પાંચ આંગળીઓ છે.

ગોવિંદ—મધમાખી સામું જો. એને કેટલા પગ છે ?

ગોપાળ—એક, બે, ત્રણ, ચાર, પાંચ, છ પગ.

ગોવિંદ—ચિત્રમાંની ચોપડીઓ હવે ગણ.

ગોપાળ—એક, બે, ત્રણ, ચાર, પાંચ, છ, સાત ચોપડીઓ.

ગોવિંદ—કરોળીઆને કેટલા પગ છે ?

ગોપાળ—કરોળીઆના આઠ પગ હું ગણી શકું છું.

ગોવિંદ—આ ચિત્રમાં કેટલીક લાકડાની ખીટીઓ છે. તે કેટલી છે?

ગોપાળ—એક, બે, ત્રણ, ચાર, પાચ, છ, સાત, આઠ, નવ ખીટીઓ. નવ ખીટીઓ. એ વડે તું રમ.

ગોવિંદ—તારા બેઉ હાથે તારે કેટલી આંગળીઓ છે ? તે કહે, ત્હારા હાથ ઉંચા કર અને જો.

ગોપાળ—મ્હારે જમણે હાથે પાચ આંગળીઓ છે અને ડાબે હાથે પાંચ આંગળીઓ છે. બંન્ને હાથે દશ છે.

કરોળીઆને આઠ પગ હોય છે. મધમાખીઓને ૭ પગ હોય છે.

---

૧૭ બ્હેનો.

સીના કાળા વાળવાળી દશ વર્ષની ન્હાની છોકરી છે. તે કદી આળસુ નથી. તેને ઉદ્યોગી રહેવાનું અને પોતાની માને મદદ કરવાનું ગમે છે. આજ સવારે અજવાળું થયું ત્યારે તે ઘણી વ્હેલી ઉઠી. તેણે ઘર વાળ્યું. પછી તેણે પોતાની મ્હોટી બ્હેનને જગાડી. તે બોલી 'બ્હેન, ઉઠ, ઉઠવાનો વખત થયો છે. આપણે જઇને કુવામાંથી પાણી લાવીએ." પછી તેની બ્હેન ઉઠી અને તેઓ બન્ને કુવે ગયાં. હવે તેઓ પાછાં આવે છે. મ્હોટી બ્હેને પાણી ઉપાડયું છે. પાણીનો ભરેલો એક ઘડો તેને માથે છે. તેના હાથ બીજા ઘડાની આસપાસ છે. સીતા પોતાની જોડે ટોપલી લેતી ગઇ. જ્યારે તેની બ્હેન પાણી ભરતી ત્યારે તે ઘેર બળતણ માટે પાંદડાં એકઠાં કરતી હતી અને કાઠી વીણતી હતી. એની ટોપલી પાંદડાથી ભરેલી છે. જ્યારે તેઓ પાછા પહોંચશે ત્યારે રાંધવાના વાસણ સાફ કરવાને સીતા પોતાનીમાને મદદ કરશે. પછી પોતાના બાપ અને ભાઇને ખાવા વાસ્તે ચોખા ઉકાળશે. તેની માને કંઇ જોઇતું હોય તો તે સીતાને બોલાવે છે. તેના બાપને કાંઇ જોતું હોયતો

તે પણ સીતાને બોલાવે છે. તે દોડતી આવે છે અને તેમને મદદ કરે છે. તે ઘરમાં સૌથી ઉપયોગની (કામગરૂ) છોકરી છે. તે બીજાને મદદ કરવાથી કંટાળતી નથી

---

૧ આ ચોપડી મ્હોટી છે. ૨ પેલી ચોપડી આ કરતાં વધારે મ્હોટી છે. ૩ મ્હારી ચોપડી ત્રણેમાં મ્હોટી છે.

૧ પેલું પક્ષી ન્હાનું છે. ૨ આ પક્ષી વધારે ન્હાનું છે. ૩ રાતું પક્ષી ત્રણેમાં વધારે ન્હાનું છે.

૧ આ સારૂં છે. ૨ પેલું વધારે સારૂં છે. ૩ આ સૌથી વધારે સારૂં છે.

હું ઘણો મ્હોટો નથી. હું ઘણો ઘરડો નથી. પણ મ્હારી મા અને મ્હારી બ્હેનોને હું મદદ કરીશ.

---

૧૮ કુતરો.

રાત્રે અંધારૂં થાય છે. ત્યારે હું મ્હારા ઘરનાં બારણાંને તાળું દઉંછું-વાસું છું. તમે તમારા બારણાને પણ તાળું દીઓ છો ?

ના. હું મ્હારા બારણાને કદી તાળું મારતો નથી. તમે ચોરથી બીતા નથી ? તેઓ અંધારે આવી કાંઈક ચોરી જાય.

અરે ના. મ્હારે એક સારો ભાઇબંધ છે. તે આખી રાત મ્હારા ઘરની ચોકી રાખે છે. તે કદી ઉંઘતો નથી. ચોર તેનાથી બીએ છે. તે મ્હારો ન્હાનો કુતરો છે. તેને તું ઉભેલો જુએ છે ? જો તે ચોરને દેખે તો તે તેને ભસે છે. જ્યારે તે ચોરને સાંભળે છે ત્યારે તે ભસે છે. તે ચોરને કરડે છે. તે મ્હારા ભાઇબંધોને કરડતો નથી.

ત્હારો કુતરો બીજું કાંઇ કરી શકે છે ?

હા. તે પોતાના મ્હોમાં મ્હારી લાકડી ઉપાડી જઇ શકે છે.

---

૧૯ પક્ષી અને તેનો માળો.

આજ સવારે સીતા બગીચામાં ગઇ. તેણે ઉંચે ઝાડમાં જોયું. તે ઉંચું ઝાડ ન હોતું. તે નીચું ઝાડ હતું. ત્યાં તેણે એક ન્હાના પક્ષીને જોયું. તે ઉડી ગયું નહી. તે તદ્દન ચુપ બેસી રહ્યું. તે તેની પાસે ગઇ. ત્યારે તે પક્ષી તેની સાથે વાતચીત કરવા લાગ્યું: તે બોલ્યું–

" હું કોણ છું. ? હું શું કરૂં છું હું તને કહું છું.

હું ન્હાનું પક્ષી છું. મ્હારે બે પાંખ છે. અને હવામાં ઉંચે ઉડી શકું છું.

હું પડી જતું નથી. મારી પાંખો મને ઉંચે રાખી શકે છે. હું એક ઝાડથી બીજે ઝાડ ઉડી શકું છું.

ન્હાની છોડી, તુ તેમ કરી શકે નહી ? કરી શકે ?

તું ચાલી શકે, તું દોડી શકે અને તુ કુદી શકે, પણ તુ ઉડી શકે નહીં. મ્હારી પેઠે ઉડવું તેને ગમે કે ?

હવે મેં મારી પાંખો બીડી છે અને ઝાડની ડાળ ઉપર હું બેઠું છું.

તું એક સરસ ઘરમાં રહે છે. નહીં વારૂ ? મ્હારે પણ એક હુંફાળું સારૂં ઘર છે. મ્હેં તે એક અઠવાડીયામાં બાંધી દીધું. તે મ્હારી નજીકમાં આ રહ્યું. હું તેને મ્હારો માળો કહું છું. તે અહીં તદ્દન સહીસલામત છે. તે ઝાડમાંથી પડી જશે નહીં.

કેટલાંક પક્ષીઓ લાંબા ઘાસમાં જમીન ઉપર માળા બાંધે છે. હું ઉંચે ઝાડમાં પાન નીચે મ્હારો માળો બાંધું છું. તે આ રહ્યો.

કેટલાંક પક્ષીઓ તેમના માળા પાંદડાં વડે બનાવે છે. પણ હું મ્હારો માળો ન્હાની ડાખળીઓથી બાંધું છું. તેને હુંફાળો રાખવાને હું તેમાં ઉન અને સુકું ઘાસ મુકું છું. મ્હારા માળામાં થોડાં વાદળી ઈંડા છે. મ્હેં તે ગઈ કાલ મૂક્યાં. તેમને ગણ. એક, બે, ત્રણ, ચાર, માળામાં ચાર ન્હાના આસમાની ઈંડા છે. તું તેના સામું જો પણ તેને અડતી ના.

આ ઈંડામાંથી ચાર ન્હાનાં પક્ષી બ્હાર નીકળશે. જો તું થોડા દીવસમાં આવે તો તું તે જોજે. હવે મ્હારે ઈંડા ઉપર બેસવું

જોઇએ અને તેને હુંફાળા રાખવાં જોઇએ. જો હું તેમના ઉપર ન બેસું તો તે ઠંડા પડી જાય.

---

૨૦ ન્હાનાં પક્ષી.

પાંચ કે છ દીવસ પછી સીતા ફરીથી બગીચામાં ગઈ. ત્યાં તેણે પેલું પક્ષી જોયું. તેણે ફરીથી તેની જોડે વાતચીત કરી; તે બોલ્યું—

"ગુડમોર્નિંગ, ત્યારેતો તુ મને ફરીથી મળવાને આવી છે ખરૂં ? હું તને જોઈ ઘણું ખુશી થયું છું.

હવે મ્હારા માળામાં ચાર ન્હાનાં પક્ષી છે. હું તેમની મા છું અને તેઓ મ્હારાં બચ્ચાં છે. હું તેમને બહુ ચાહું છું. તું માળા પાસે જા અને તેના સામું જો.

બે દીવસ પહેલાં તે આસમાંની ઇંડાંમાંથી બ્હાર નીકળ્યાં. મ્હેં મ્હારા માળાના ઇંડા તને બતાવ્યાં હતાં. હવે તે પોતાનું મોહું ઉઘાડે છે. તું તેમને જોઇ શકે છે ? તુ તેમને ચીસ પાડતાં સાંભળે છે. ? તેમને ખાવું છે. તે ઘણાં ભુખ્યાં છે.

હું હમણાંજ એક કીડો તેમને ખાવા માટે લાવી છું. તે આ રહ્યો મ્હારી ચાંચમાં. એમનો બાપ મ્હારા જેવું એક ન્હાનું પક્ષી છે. તે આ છોકરાં માટે વધારે ખોરાક લાવવાને બ્હાર ગયો છે. જો અ-

મે તેમને સારી રીતે ખવડાવશું તો તે દરરોજ મ્હોટાં અને મ્હોટાં થશે. એક મહીનામાં તેમની પાંખો મજબુત થશે. પછી હું તેમને આમતેમ ઉડતાં શીખવાડીશ. પછી તેઓ પોતાની મેળે ખોરાક મેળવશે. હમણાં તો તે ન્હાનાં છે. એમના મા બાપે તેમને ખવડાવવું જોઇએ.

પંખીડું.

પ્હો ફાટતાં પોતાના માળામાં ન્હાનું પક્ષી શું બોલે છે? ન્હાનું પક્ષી બોલે છે કે–"મા મને ઉડવાદે; મને ઉડી જવાદે"

"થોડીવાર રહે. ન્હાની પાંખ વધારે મજબુત થવા દે."તેથી એ થોડી વધારે વાર રહે છે અને પછી ઉડી જાય છે.

---

૨૧ બીલાડી.

જો આ રહી એક બીલાડી. તેના શરીર ઉપર ટુંકી સુંવાળી રૂંવાટી છે. તેના પંઝાને છેડે તીક્ષણ નખ છે. તેને ચીડવજે ના તેના નખ વડે તે તને ઇજા કરશે (નખ ભીડાવશે).

બીલાડી બહુ ઉતાવળી હોય છે. અને ઉંદર પકડી શકે છે. ઉંદર રાત્રે ખોરાક ચોરી ખાવાને આવે છે. બીલાડી રાતજુએ છે. તે રાત્રે દેખી શકે છે.

જ્યારે ઉંદર દરમાંથી નીકળે છે ત્યારે બીલાડી કુદે છે અને પકડી પાડે છે. તે તેના સાથે ગેલ કરે છે. આખરે તે ઉંદરને મારી-ને ખાઈ જાય છે.

બીલાડી દુધ પીએ છે. તે માંસ અને રોટલી ખાય છે. અને તેને માછલી બહુ ભાવે છે. બીલાડી તેના બચ્ચાં ઉપર પ્રેમ રાખે છે. તેમને સ્વચ્છ રાખવાને તે તેમનું આખું શરીર ચાટે છે તે તેમના માટે ખોરાક લાવે છે, અને તેમને ઉંદર પકડતાં શીખવાડે છે.

તે પોતાની પૂંછડી હલાવે છે અને બચ્ચાં તેની જોડે રમે છે. બીલાડીના બચ્ચાં રમતીયાળ હોય છે. તે આમ તેમ કુદે છે. મા એમને મ્હોંમાં ઘાલી લઇ જાય છે; તેમને મીઆંઉં કરી તે બોલાવે છે. બચ્ચાં પણ મીંઆંઉ કરે છે.

કુતરા અને બીલાડાં આપણાં ભાઇબંધ હોય છે. કુતરા રાત્રે આપણી ચોકી કરે છે, અને બીલાડાં ઉંદર પકડે છે. આપણે તેમના તરફ માયાળુ થવું જોઇએ.

૨૨ બકરી.

આ બે બકરી છે. તેમને કેવા લાંબા કાન છે? ગાયની પેઠે તેને શીંગડાં હોય છે. તેમના શીંગડાથી તેઓ મને માથું ભરાવશે. જો તું તેને નહીં મારે તો તે તને માથું નહી ભરાવે. તેમને ટુંકી પુંછડીઓ હોય છે.

બકરી દુધ દે છે તેમનું દુધ પીવામાં ગળ્યું અને સારૂં હોયછે. બકરીઓ ગાયની પેઠે વધારે દુધ દેતી નથી. આનું કારણ શું? બકરી ગાય કરતાં ન્હાની હોય છે. તેથી તે થોડું દુધ દે છે. ગાયનું દુધ બકરીના દુધ કરતાં સારૂં હોય છે.

બકરીવાળો બે બકરીની વચમાં બેઠો છે. તે તેમને દોવાનો છે. તેની આગળ માટીનો ઘડો છે. તે વાસણમાં દુધ રેડશે.

---

૨૩ ઘેટું.

આ શું છે? તે બકરી છે? ના. ઘેટું છે. તેને કેવા સુંદર શીંગડાં છે? શીંગડાં સીધાં નથી. ઘેટાના શીંગડાં વળેલાં હોય છે. બકરાના શીંગડાં સીધાં હોય છે.

ઘેટાની ચામડી ઉપર જાડી ઉન હોય છે. ઉન કોટ જેવું હોય છે. ઉન ઘેટાને હુંફ આપે છે. માણસો ઘેટા ઉપરથી ઉન ઉતારી લે છે. પછી તેઓ ઉનનું કાપડ બનાવે છે. તેઓ કાપડનાં ગરમ કપડાં બનાવે છે.

માણસો ઘેટાંના ટોળાં રાખે છે. ટોળાંમાં ઘણાં ઘેટાં હોય છે. ઘેટાં ઘાસ ખાય છે. ભરવાડ ઘેટાં ચારવાને ખેતરમાં હાંકી જાય છે. બકરાના કરતાં ઘેટાની ઉન જાડી છે. ઘેટાં બહુ નરમ અને શાન્ત હોય છે. તે કોઇને ઇજા કરતાં નથી.

૨૪ તમારા અને મ્હારા માટે.

ઉંડા આસમાની આકાશમાં તેજસ્વી સુર્ય પ્રકાશે છે. ધોળા ચંદ્ર ઉંચા વાદળા ઉપર પ્રકાશ નાંખે છે. અને રાત્રે ચળકતા તારા આપણી નજરે પડે છે. સુર્ય, તારા, અને ચંદ્ર તારા અને મારા માટે પ્રકાશે છે. જ્યારે સોનેરી સુર્ય પશ્ચીમમાં આથમે છે. ત્યારે દરેક પંખી પોતાના ન્હાના માળા તરફ ઉડે છે. બગીચાના ઝાડમાં તે કેવું મધુરૂં ગાય છે ? અને તેનાં મીઠાં ન્હાનાં ગીત ત્હારા અને મ્હારા માટે છે. ઉદ્યોગી મધમાખીઓ સુંદર ફુલની આસપાસ ગુંજે છે. તે હમેશાં ખીલે છે અને આપણાં સામાં હસે છે. તે હવામાં સુગંધી પ્રસારે છે અને મધમાખીઓને ખોરાક પૂરો પાડે છે. અને તેઓ ત્હારા અને મ્હારા માટે ખીલે છે. મહાન પરમેશ્વર ભલો છે, તે ઉંચે રહે છે. તે તેના આકાશમાંના ઘરમાંથી આપણા ઉપર જુએ છે. તેણે બધી વસ્તુ બનાવી છે. તે માયાળુ અને પ્રેમાળ છે. ત્હારા અને મ્હારા માટે એ તેણે બનાવી છે.